

Europeiska unionens officiella tidning

C 122 E

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtiotredje årgången

11 maj 2010

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

III Förberedande akter

Rådet

2010/C 122 E/01	Rådets ståndpunkt (EU) nr 4/2010 vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 Antagen av rådet den 11 mars 2010 ⁽¹⁾	1
2010/C 122 E/02	Rådets ståndpunkt (EU) nr 5/2010 vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 Antagen av rådet den 11 mars 2010 ⁽¹⁾	19
2010/C 122 E/03	Rådets ståndpunkt (EU) nr 6/2010 vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om nya livsmedel, om ändring av förordning (EG) nr 1331/2008 och om upphävande av förordning (EG) nr 258/97 och kommissionens förordning (EG) nr 1852/2001 Antagen av rådet den 15 mars 2010 ⁽¹⁾	38

SV

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

III

(Förberedande akter)

RÅDET

RÅDETS STÅNDPUNKT (EU) nr 4/2010 VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004

Antagen av rådet den 11 mars 2010

(Text av betydelse för EES)

(2010/C 122 E/01)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

- (2) Eftersom busspassageraren är den svagare parten i ett transportavtal bör alla passagerare tillerkännas en lägsta skyddsnivå.

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 91.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

- (3) Unionens åtgärder för att förbättra passagerares rättigheter inom busstransportsektorn bör ta hänsyn till de särskilda förhållanden som råder inom denna sektor, vilken till stor del består av små och medelstora företag.

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört av Regionkommittén,

- (4) Med tanke på att speciell linjetrafik och trafik för egen räkning är av särskild karaktär bör dessa former av transporter inte omfattas av denna förordning. Speciell linjetrafik bör innefatta transporter av personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet i trafik som är avsedd endast för dem och transporter av arbetstagare mellan hemmet och arbetsplatsen, transporter av elever och studerande till och från utbildningsanstalter.

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Unionens insatser på busstransportområdet bör bland annat syfta till att säkerställa ett långtgående skydd för passagerarna, som är jämförbart med det som gäller för andra transportsätt, oavsett vart de reser. Dessutom bör de allmänna konsumentskyddskraven beaktas fullt ut.

- (5) Med tanke på att stads-, förorts- och regional trafik är av särskild karaktär bör medlemsstaterna ha rätt att undanta dessa typer av linjetrafik från en betydande del av förordningen. Vid fastställandet av vad som utgör stads-, förorts- och regional trafik bör medlemsstaterna beakta kriterier som avstånd, turtäthet, antalet uppehåll enligt tidtabell, typer av bussar som används, biljettsystem, variationer i antalet passagerare under högtrafik och lågtrafik, bussbeteckningar och tidtabeller.

⁽¹⁾ Yttrande av den 16 juli 2009 (EUT C 317, 23.12.2009, s. 99).

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 23 april 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT), rådets ståndpunkt av den 11 mars 2010 och Europaparlamentets ståndpunkt av den ... (ännu ej offentliggjord i EUT).

- (6) Passagerare samt åtminstone personer som passageraren hade, eller skulle ha haft, en rättslig skyldighet att försörja bör åtnjuta tillräckligt skydd i händelse av olyckor som inträffar till följd av användning av bussen, med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/103/EG av den 16 september 2009 om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet ⁽¹⁾.
- (7) Vid valet av tillämplig nationell lag i fråga om ersättning vid dödsfall eller personskada samt för förlust av eller skada på bagage på grund av olyckor som inträffar till följd av användning av bussen bör Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007 av den 11 juli 2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II) ⁽²⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) beaktas ⁽³⁾.
- (8) Utöver ersättning i enlighet med tillämplig nationell lag i händelse av dödsfall eller personskada eller förlust av eller skada på bagage till följd av olyckor som inträffar vid användning av bussen bör passagerare ha rätt till assistans i fråga om omedelbara praktiska behov efter en olycka. Sådan assistans kan innefatta första hjälpen, logi, mat, kläder och transport.
- (9) Persontrafiktjänster med buss bör gagna allmänheten. Personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, oavsett om orsaken utgörs av funktionsnedsättning, ålder eller andra faktorer, bör därför ha möjligheter att resa med buss som är jämförbara med andra medborgares. Personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet har samma rättigheter som andra medborgare med avseende på fri rörlighet, valfrihet och icke-diskriminering.
- (10) Mot bakgrund av artikel 9 i Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, och för att ge personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet likvärdiga möjligheter som andra medborgare att resa med buss, bör bestämmelser om icke-diskriminering och assistans under resan införas. Dessa personer bör därför ges tillgång till transporter och inte vägras resa på grund av deras funktionshinder eller nedsatta rörlighet, utom när detta är motiverat av säkerhetsskäl eller på grund av fordonens eller infrastrukturens utformning. Inom ramen för relevant lagstiftning till skydd för arbetstagare bör personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet ha rätt till assistans i terminaler och ombord på bussar. För att främja social delaktighet bör personerna i fråga få assistans utan extra kostnad. Transportörerna bör fastställa villkor för tillgänglighet, helst med användning av det europeiska standardiseringssystemet.
- (11) När beslut fattas om utformningen av nya terminaler, och i samband med omfattande renovering, bör terminaloperatörer om möjligt ta hänsyn till behoven hos personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet. Terminaloperatörer bör under alla omständigheter utse platser där dessa personer kan anmäla sin ankomst och sitt behov av assistans.
- (12) För att tillgodose de behov som personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet har bör personalen få lämplig utbildning. För att underlätta ömsesidigt erkännande av förares nationella kvalifikationer kan utbildning rörande medvetenhet om funktionshinder ingå i den grundläggande kompetens eller fortbildning som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG av den 15 juli 2003 om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport ⁽⁴⁾. För att säkerställa samstämmighet mellan införandet av utbildningskraven och de tidsfrister som anges i direktivet bör en möjlighet till undantag under en begränsad tidsperiod tillåtas.
- (13) Om möjligt bör organisationer som företräder personer med funktionshinder eller personer med nedsatt rörlighet konsulteras eller medverka i anordnandet av utbildningen om funktionshinder.
- (14) Busspassagerares rättigheter bör omfatta mottagande av information om tjänsten före och under resan. All information av betydelse som lämnas till busspassagerare bör också lämnas i alternativa former som är tillgängliga för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.
- (15) Denna förordning bör inte begränsa transportörernas rätt att begära kompensation från någon, däribland tredje man, i enlighet med tillämplig nationell lag.
- (16) Passagerarnas olägenhet på grund av att resan ställs in eller kraftigt försenas bör begränsas. Passagerare som reser från terminaler bör därför bli omhändertagna och informeras på lämpligt sätt. Passagerare bör också ges möjlighet att avboka resan och få biljettkostnaden återbetald eller fortsätta sin resa eller bli ombokad på tillfredsställande villkor.

⁽¹⁾ EUT L 263, 7.10.2009, s. 11.

⁽²⁾ EUT L 199, 31.7.2007, s. 40.

⁽³⁾ EUT L 177, 4.7.2008, s. 6.

⁽⁴⁾ EUT L 226, 10.9.2003, s. 4.

- (17) Transportörer bör genom sina branschorganisationer samarbeta för att anta bestämmelser på nationell eller europeisk nivå, med medverkan av intressenter, branschorganisationer, konsumentorganisationer och sammanslutningar för kunder, passagerare och personer med funktionshinder, som syftar till att förbättra omsorgen om passagerare, i synnerhet vid inställda resor och kraftiga förseningar.
- (18) Denna förordning bör inte påverka passagerares rättigheter enligt rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang⁽¹⁾. Förordningen bör inte tillämpas i fall då en paketresa ställs in av andra orsaker än att buss-transporttjänsten ställs in.
- (19) Passagerarna bör få fullständig information om sina rättigheter enligt denna förordning så att kan utöva dessa rättigheter på ett effektivt sätt.
- (20) Passagerarna bör kunna utöva sina rättigheter med hjälp av lämpliga klagomålsförfaranden som inrättats av transportörerna eller, i förekommande fall, genom att lämna klagomål till det eller de organ som medlemsstaten i fråga har utsett för detta ändamål.
- (21) Medlemsstaterna bör se till att denna förordning följs och utse ett eller flera behöriga organ för tillsyn och kontroll. Detta påverkar inte passagerares rätt att få sin sak prövad i domstol i enlighet med nationell lag.
- (22) Med beaktande av de förfaranden som medlemsstater har inrättat för inlämnande av klagomål bör ett klagomål som gäller assistans företrädesvis riktas till det eller de organ som har utsetts för att se till att denna förordning efterlevs i den medlemsstat där platsen för påstigning eller avstigning är belägen.
- (23) Medlemsstaterna bör fastställa sanktioner vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och se till att sanktionerna tillämpas. Dessa sanktioner bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (24) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att säkerställa en likvärdig nivå för skydd och assistans för passagerare vid busstransporter i alla medlemsstater, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar bättre kan uppnås på unionsnivå kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

⁽¹⁾ EGT L 158, 23.6.1990, s. 59.

- (25) Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽²⁾.
- (26) Genomförandet av denna förordning bör grundas på Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 av den 27 oktober 2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen (förordningen om konsumentskyddssamarbete).⁽³⁾ Den förordningen bör därför ändras i enlighet med detta.
- (27) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, vilken det hänvisas till i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen, och beaktar även rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung⁽⁴⁾ och rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster⁽⁵⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs regler för busstransporter på följande områden:

- a) Icke-diskriminering mellan passagerare när det gäller de transportvillkor som transportörerna erbjuder.
- b) Passagerares rättigheter i händelse av olyckor som inträffar till följd av användning av bussen och som leder till dödsfall eller personskada eller till förlust av eller skada på bagage.
- c) Icke-diskriminering av och obligatorisk assistans till personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.
- d) Passagerares rättigheter vid inställda resor eller förseningar.
- e) Minsta information som ska lämnas till passagerarna.

⁽²⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽³⁾ EUT L 364, 9.12.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽⁵⁾ EUT L 373, 21.12.2004, s. 37.

f) Hantering av klagomål.

g) Allmänna regler om kontroll av efterlevnaden.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på passagerare som reser med linjetrafik

a) när passagerarens påstigningsplats är belägen inom en medlemsstats territorium, eller

b) när passagerarens påstigningsplats är belägen utanför en medlemsstats territorium och passagerarens avstigningsplats är belägen inom en medlemsstats territorium.

2. Dessutom ska denna förordning, med undantag för kapitlen III–VI, tillämpas på passagerare som reser med tillfällig trafik om passagerarens första påstigningsplats eller slutliga avstigningsplats ligger inom en medlemsstats territorium.

3. Denna förordning ska inte tillämpas på speciell linjetrafik och trafik för egen räkning.

4. Med undantag för artiklarna 4.2, 9 och 10.1, får medlemsstaterna i fråga om linjetrafik undanta stads-, förorts- och regional trafik, inklusive gränsöverskridande trafik av sådant slag, från denna förordnings tillämpningsområde.

5. Med undantag för artiklarna 4.2, 9 och 10.1 får medlemsstater på klara, tydliga och icke-diskriminerande grunder undantag inrikes linjetrafik från tillämpningen av denna förordning. Sådana undantag får beviljas under en tid av högst 5 år, som får förnyas två gånger

6. Under en tid av högst 5 år får en medlemsstat på klara, tydliga och icke-diskriminerande grunder undanta viss linjetrafik från tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning av det skälet att en betydande del av linjetrafiken, inbegripet minst ett uppehåll enligt tidtabell, tillhandahålls utanför unionen. Sådana undantag får förnyas.

7. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om undantag för olika typer av trafik som beviljas i enlighet med punkterna 4, 5 och 6. Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder om ett sådant undantag inte anses förenligt med bestämmelserna i denna artikel. Senast den ... (*) ska kommissionen förelägga Europaparlamentet och rådet en rapport om de undantag som beviljats enligt punkterna 4, 5 och 6.

(*) Fem år efter den dag då denna förordning börjar tillämpas.

8. Ingenting i denna förordning ska anses utgöra tekniska krav som innebär att transportörer eller terminaloperatörer är skyldiga att ändra eller ersätta bussar eller infrastruktur eller utrustning vid busshållplatser och terminaler.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

a) *linjetrafik*: persontransport med buss vid regelbundna tider längs bestämda färdvägar, varvid passagerarna får stiga på och av vid i förväg bestämda hållplatser.

b) *speciell linjetrafik*: reguljär trafik, oavsett vem som bedriver den, för transport med buss av särskilda passagerarkategorier med uteslutande av andra passagerare.

c) *transporter för egen räkning*: transporter med buss utförda utan vinstsyfte eller kommersiellt syfte som utförs av en fysisk eller juridisk person där

— transportverksamheten endast är en sidoverksamhet för den fysiska eller juridiska personen, och

— de fordon som används ägs eller har köpts på avbetalning eller hyrts med långtidskontrakt av den personen samt framförs av en anställd hos den fysiska eller juridiska personen eller av den fysiska personen själv eller av personal som är anställd hos företaget eller som har ställts till företagets förfogande enligt en avtalsförpliktelse.

d) *tillfällig trafik*: trafik som inte utgör linjetrafik, och som huvudsakligen kännetecknas av transport med buss av passagerargrupper som har bildats på initiativ av kunden eller transportören.

e) *transportavtal*: ett avtal om transport mellan en transportör och en passagerare om tillhandahållande av en eller flera transporter med linjetrafik eller tillfällig trafik.

f) *biljett*: en giltig handling eller annat bevis på transportavtal.

g) *transportör*: en fysisk eller juridisk person, som inte är en researrangör eller en biljettutfärdare, som erbjuder allmänheten transport medelst linjetrafik eller tillfällig trafik.

h) *utförande transportör*: en annan fysisk eller juridisk person än transportören vilken faktiskt utför hela eller en del av transporten.

- i) *biljettutfärdare*: varje mellanhand som ingår i transportavtal för en transportörs räkning.
- j) *resebyrå*: varje mellanhand som agerar för en passagerares räkning vid ingående av transportavtal.
- k) *researrangör*: en annan arrangör av resepaket eller återförsäljare än transportören, i den mening som avses i artikel 2.2 och 2.3 i direktiv 90/314/EEG.
- l) *person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet*: en person vars rörlighet är nedsatt vid användning av transporter på grund av någon form av fysiskt funktionshinder (sensoriskt eller motoriskt, bestående eller tillfälligt), psykiskt funktionshinder eller psykisk funktionsnedsättning eller på grund av annat funktionshinder eller ålder och vars situation kräver lämplig uppmärksamhet och anpassning till hans eller hennes särskilda behov av de tjänster som är tillgängliga för alla passagerare.
- m) *villkor för tillgänglighet*: relevanta normer och riktlinjer för samt relevant information om tillgängligheten till bussar och/eller till utsedda terminaler, inbegripet deras installationer för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.
- n) *bokning*: en bokning av en plats på en buss i linjetrafik som avser en specifik avgång.
- o) *terminal*: en bemannad terminal där en buss i linjetrafik enligt tidtabellen för en angiven färdväg ska stanna för på- och avstigning av passagerare och som är utrustad med inrättningar som incheckningsdisk, väntsal eller biljettkontor.
- p) *buss hållplats*: en plats som inte är en terminal och där en buss i linjetrafik enligt tidtabellen för den angivna färdvägen ska stanna för på- och avstigning av passagerare.
- q) *terminaloperatör*: en organisatorisk enhet i en medlemsstat som ansvarar för administrationen och skötseln av en utsedd terminal.
- r) *inställd resa*: en resa i linjetrafik som inte genomförts trots att den i förväg angivits i tidtabellen.
- s) *försening*: skillnaden mellan den tidtabellsenliga avgångstiden för en buss i linjetrafik och den verkliga avgångstiden.

Artikel 4

Biljetter och icke-diskriminerande avtalsvillkor

1. Transportörer ska förse passageraren med en biljett, såvida inte andra handlingar ger rätt till transport. En biljett får utfärdas i elektroniskt format.

2. Utan att det påverkar subventionerade taxor ska de avtalsvillkor och taxor som tillämpas av transportörer erbjudas allmänheten utan någon direkt eller indirekt diskriminering på grundval av den slutliga kundens nationalitet eller etableringsorten för transportörerna, eller biljettutfärdare inom unionen.

Artikel 5

Andra utförande parter

1. Transportörer, resebyråer, researrangörer eller terminaloperatörer som anförtrott en utförande transportör, en biljettutfärdare eller någon annan person fullgörandet av de skyldigheter som anges i denna förordning ska ändå vara ansvarig för den utförande partens handlande eller underlåtenhet.
2. Dessutom ska den part som transportören, resebyrån, researrangören eller terminaloperatören har anförtrott att fullgöra en skyldighet även omfattas av bestämmelserna i denna förordning med avseende på den skyldighet som anförtratts.

Artikel 6

Ansvarsbegränsning

1. Skyldigheter gentemot passagerare enligt denna förordning får inte begränsas eller åsidosättas genom undantag eller begränsande restriktioner i transportavtalet.
2. Transportörerna får erbjuda avtalsvillkor som är gynnsammare för passagerarna än de villkor som fastställs i denna förordning.

KAPITEL II

ERSÄTTNING OCH ASSISTANS I HÄNDELSE AV OLYCKOR

Artikel 7

Dödsfall eller personskada som drabbar passagerare samt förlorat eller skadat bagage

1. Passagerare ska, i enlighet med tillämplig nationell lag, ha rätt till ersättning vid dödsfall eller personskada och för bagage som förlorats eller skadats på grund av olyckor som inträffar till följd av användning av bussen. I händelse av en passagerares död ska denna rätt åtminstone gälla för de personer mot vilka passageraren var, eller skulle ha blivit, underhållsskyldig.
2. Ersättningsbeloppet ska beräknas i enlighet med tillämplig nationell lag. Eventuella i nationell lag föreskrivna maximibelopp för ersättning vid dödsfall och personskada eller förlorat eller skadat bagage ska i varje enskilt fall inte understiga

- a) 220 000 EUR per passagerare,

- b) 500 EUR per kolli i fråga om stads-, förorts- och regional linjetrafik eller tillfällig stads-, förorts- och regional trafik, och 1 200 EUR per kolli i fråga om all övrig linjetrafik eller tillfällig trafik. I händelse av skada på rullstolar, annan rörlighetsutrustning eller hjälpmedel ska ersättningsbeloppet alltid uppgå till kostnaden för att ersätta eller reparera den förlorade eller skadade utrustningen.

Artikel 8

Passagerares omedelbara praktiska behov

I händelse av en olycka som inträffar till följd av användning av bussen ska transportören tillhandahålla rimlig assistans med avseende på passagerarnas omedelbara praktiska behov efter olyckan. Eventuell assistans ska inte innebära ett erkännande av skadeståndsansvar.

KAPITEL III

RÄTTIGHETER FÖR PERSONER MED FUNKTIONSHINDER OCH PERSONER MED NEDSATT RÖRLIGHET

Artikel 9

Rätt till transport

1. Transportörer, resebyråer och researrangörer får inte med hänvisning till funktionshinder eller nedsatt rörlighet vägra att godkänna en bokning, att utfärda en biljett eller att på annat sätt tillhandahålla en biljett eller att tillåta påstigning.

2. Bokningar och biljetter ska utan extra kostnad erbjudas personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.

Artikel 10

Undantag och särskilda villkor

1. Utan hinder av artikel 9.1 får transportörer, resebyråer eller researrangörer vägra att godkänna en bokning eller utfärda eller på annat sätt tillhandahålla en biljett, eller att neka påstigning för en person med hänvisning till funktionshinder eller nedsatt rörlighet

a) för att uppfylla tillämpliga säkerhetskrav som fastställts i internationell rätt, unionsrätt eller nationell rätt eller för att uppfylla säkerhetskrav som fastställts av behöriga myndigheter,

b) i de fall då utformningen av fordonet eller infrastrukturen, inbegripet busshållplatser och terminaler, fysiskt omöjliggör påstigning, avstigning eller transport av personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet på ett säkert och för driften lämpligt sätt.

2. Om en vägran att godkänna en bokning eller att utfärda eller att på annat sätt tillhandahålla en biljett grundas på de skäl som anges i punkt 1, ska transportörer, resebyråer och rese-

arrangörer göra rimliga ansträngningar för att informera den berörda personen om ett godtagbart transportalternativ som transportören utför.

3. Om en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet som har en bokning eller en biljett och som uppfyllt kraven i artikel 14.1 a ändå, på grund av sitt funktionshinder eller sin nedsatta rörlighet, nekas påstigning, ska denne och eventuella ledsagare i enlighet med punkt 4 i den här artikeln ges möjlighet att välja mellan

a) rätt till ersättning och, i förekommande fall, en kostnadsfri returresa till första avreseplatsen enligt transportavtalet så snart som möjligt och

b) med undantag för de fall då det inte är praktiskt möjligt, fortsatt resa eller ombokning till rimlig alternativ transport till den bestämmelseort som anges i transportavtalet.

Rätten till återbetalning av de pengar som betalats för biljetten ska inte påverkas av underlåtenhet att lämna meddelande i enlighet med artikel 14.1 a.

4. På samma villkor som anges i punkt 1 a får en transportör, resebyrå eller researrangör kräva att en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska ledsagas av en annan person som kan ge den assistans som personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kräver, om detta är strängt nödvändigt. En sådan ledsagare ska transporteras utan kostnad och, när det är praktiskt möjligt, ges en plats bredvid personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

5. I de fall då transportörer, resebyråer eller researrangörer tillämpar bestämmelserna i punkt 1, ska de omedelbart informera personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet om anledningen till detta och, på begäran, skriftligen informera personen i fråga inom fem arbetsdagar efter begäran.

Artikel 11

Tillgänglighet och information

1. I samarbete med organisationer som företräder personer med funktionshinder eller personer med nedsatt rörlighet ska transportörer och terminaloperatörer, eventuellt genom sina organisationer, ha eller fastställa icke-diskriminerande villkor för tillgänglighet med avseende på transport av personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.

2. Transportörer och terminaloperatörer ska offentliggöra de villkor för tillgänglighet som anges i punkt 1 fysiskt eller på Internet på samma språk som det på vilket information i allmänhet görs tillgänglig för alla passagerare.

3. Researrangörer ska tillhandahålla de villkor för tillgänglighet som anges i punkt 1 och som tillämpas på resor som ingår i paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang som de organiserar, säljer eller erbjuder till försäljning.

4. Den information om villkor för tillgänglighet som avses i punkterna 2 och 3 ska på passagerarens begäran delas ut i fysisk form.

5. Transportörer, resebyråer och researrangörer ska se till att all relevant allmän information om resan och transportvillkoren finns att tillgå i lämpliga och tillgängliga format för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, inbegripet, i förekommande fall, vid bokning och information på Internet. Informationen ska på passagerarens begäran delas ut i fysisk form.

Artikel 12

Utseende av terminaler

Medlemsstaterna ska utse bussterminaler där assistans för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet ska tillhandahållas. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om detta. Kommissionen ska tillgängliggöra en förteckning över de utsedda bussterminalerna på Internet.

Artikel 13

Rätt till assistans på utsedda terminaler och ombord på bussar

1. Med förbehåll för de villkor för tillgänglighet som anges i artikel 11.1 ska transportörer och terminaloperatörer, inom sina respektive behörighetsområden, på terminaler som utsetts av medlemsstater, utan kostnad tillhandahålla personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet assistans som anges i del a i bilaga I.

2. Med förbehåll för de villkor för tillgänglighet som anges i artikel 11.1 ska transportörer ombord på bussar utan kostnad tillhandahålla personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet assistans som anges i del b i bilaga I.

Artikel 14

Villkor för assistans

1. Transportörer och terminaloperatörer ska samarbeta för att tillhandahålla personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet assistans på villkor att

a) personens behov av sådan assistans meddelas transportörer, terminaloperatörer, resebyråer eller researrangörer senast två arbetsdagar innan assistansen behövs, och

b) personerna i fråga infinner sig på angiven plats

i) vid den tidpunkt som i förväg angivits av transportören, dock inte mer än 60 minuter före angiven avgångstid, eller,

ii) om ingen tidpunkt har angivits, senast 30 minuter före angiven avgångstid.

2. Utöver punkt 1 ska personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet vid tidpunkten för bokningen eller förhands-

köpet av biljetten meddela transportören, resebyråen eller researrangören om sina särskilda sittplatsbehov, förutsatt att detta behov är känt vid den tidpunkten.

3. Transportörer, terminaloperatörer, resebyråer och researrangörer ska vidta alla åtgärder som krävs för att underlätta mottagandet av meddelanden om behovet av assistans från personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet. Denna skyldighet ska gälla vid alla utsedda terminaler och deras försäljningsställen, även vid telefon- och Internetförsäljning.

4. Om inget meddelande i enlighet med punkterna 1 a och 2 lämnas ska transportörer, terminaloperatörer, resebyråer och researrangörer så långt det kan anses vara rimligt se till att personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet får den assistans som krävs för att han eller hon ska kunna stiga på en avgående buss, byta till en anslutande buss eller stiga av en ankommande buss under en resa för vilken han eller hon köpt biljett.

5. Terminaloperatören ska anvisa en plats i eller utanför terminalen där personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kan meddela sin ankomst och begära assistans. Platsen ska vara tydligt skyltad och vid denna ska finnas grundläggande information om terminalen och den assistans som tillhandahålls, i tillgängligt format.

Artikel 15

Vidarebefordran av information till en tredje part

Om resebyråer eller researrangörer meddelas enligt artikel 14.1 a ska de, under sin normala kontorstid, snarast möjligt vidarebefordra informationen till transportören eller terminaloperatören.

Artikel 16

Utbildning

1. Transportörer och, vid behov, terminaloperatörer ska införa förfaranden för utbildning om funktionshinder, inbegripet instruktioner, och se till att

a) deras personal, med undantag av förare, inbegripet personer som anställts av någon annan utförande part, som ger direkt assistans till personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet, utbildas eller instrueras enligt bilaga II, del a och b, och

b) deras personal, inbegripet förare, som direkt har att göra med den resande allmänheten eller frågor som rör den resande allmänheten, utbildas eller instrueras enligt bilaga II, del a.

2. En medlemsstat får, för en längsta tidsperiod på två år från och med den ... (*), bevilja undantag från tillämpningen av punkt 1 b med avseende på utbildning av förare.

(*) Vänligen för datumet för tillämpning av denna förordning.

Artikel 17

Ersättning rörande rullstolar och annan rörlighetsutrustning

1. Transportörer och terminaloperatörer ansvarar för förlust av och skada på rullstolar, annan rörlighetsutrustning eller hjälpmedel som de förorsakar i samband med tillhandahållandet av assistans. Förlusten eller skadan ska ersättas av den transportör eller terminaloperatör som ansvarar för förlusten eller skadan.
2. Den ersättning som avses i punkt 1 ska motsvara kostnaden för att ersätta eller reparera den utrustning eller de hjälpmedel som förlorats eller skadats.
3. Vid behov ska alla ansträngningar göras för att snabbt få fram tillfällig ersättningsutrustning eller ersättningshjälpmedel. Rullstolar, annan rörlighetsutrustning eller hjälpmedel ska om möjligt ha liknande tekniska och funktionsmässiga egenskaper som de som förlorats eller skadats.

Artikel 18

Undantag

1. Medlemsstater får, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 2.4, ifråga om inrikes linjetrafik bevilja undantag från tillämpningen av alla eller vissa av bestämmelserna i detta kapitel, under förutsättning att de säkerställer att nivån på skyddet för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet enligt tillämpliga nationella bestämmelser åtminstone är likvärdig med nivån på skyddet i denna förordning.
2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de undantag som beviljas enligt punkt 1. Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder om ett sådant undantag inte anses förenligt med bestämmelserna i denna artikel. Senast den ... (*) ska kommissionen förelägga Europaparlamentet och rådet en rapport om undantag som beviljats enligt punkt 1.

KAPITEL IV

PASSAGERARES RÄTTIGHETER VID INSTÄLLD RESA ELLER FÖRSENING

Artikel 19

Fortsatt resa, ombokning och återbetalning

1. Om en transportör på skäliga grunder kan anta att, i fråga om linjetrafik, en avgång från en terminal kommer att ställas in eller försenas med mer än 120 minuter ska passagerare omedelbart få välja mellan
  - a) fortsatt resa eller ombokning till en resa med jämförbara villkor enligt transportavtalet till slutdestinationen så snart som möjligt,
  - b) återbetalning motsvarande biljettpriset och, i förekommande fall, en kostnadsfri returreisa med buss till den första avreseplatsen enligt transportavtalet så snart som möjligt.

(*) Fem år efter det att denna förordning börjar tillämpas.

2. Om, i fråga om linjetrafik, en avgång från en busshållplats ställs in eller försenas med mer än 120 minuter, ska passagerare ha rätt till sådan fortsatt resa eller ombokning eller återbetalning motsvarande biljettpriset från transportören.

3. Ersättning enligt punkterna 1 b och 2 ska betalas ut inom 14 dagar efter det att erbjudandet gjorts eller en begäran tagits emot. Utbetalningen ska täcka biljettens hela inköpspris, för den eller de delar av resan som inte har genomförts och för den eller de delar som redan har genomförts om resan inte längre tjänar något syfte i förhållande till passagerarens ursprungliga resplan. I fråga om periodkort eller abonnemang ska betalningen motsvara dess proportionella andel av den hela kostnaden för periodkortet eller abonnemanget. Återbetalningen ska göras i pengar, såvida inte passageraren godtar någon annan form av återbetalning.

Artikel 20

Information

1. Vid inställda eller försenade avgångar i linjetrafiken ska transportören eller, i förekommande fall, terminaloperatören underrätta de passagerare som reser från en terminal om situationen så snart som möjligt, dock senast 30 minuter efter den i tidtabellen angivna avgångstiden, och om den beräknade avgångstiden så snart som denna information finns tillgänglig.
2. Om passagerare missar en enligt tidtabellen anslutande transport på grund av en inställd eller försenad avgång, ska transportören och, i förekommande fall, terminaloperatören göra rimliga ansträngningar för att underrätta berörda passagerare om alternativa anslutningar.
3. Transportören eller, i förekommande fall, terminaloperatören ska se till att personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet får den information som krävs enligt punkterna 1 och 2 i tillgänglig form.

Artikel 21

Assistans vid inställda eller försenade avgångar

I fråga om resor som enligt tidtabellen överstiger tre timmar ska transportören vid en inställd eller mer än två timmar försenad avgång från en terminal kostnadsfritt erbjuda passageraren

- a) snacks, måltider eller förfriskningar i skälig proportion till väntetiden eller föreningen, förutsatt att sådana finns att tillgå ombord på bussen eller i terminalen eller rimligen kan anskaffas,
- b) assistans med att hitta hotellrum eller annan inkvartering samt assistans med att ordna transport mellan terminalen och inkvarteringen, om det krävs en eller flera övernattningar.

Vid tillämpning av denna artikel ska transportören särskilt uppmärksamma behoven hos personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet och deras eventuella ledsagare.

Artikel 22

Ytterligare anspråk

Ingenting i detta kapitel ska hindra passagerare från att begära skadestånd i enlighet med nationell lag vid nationella domstolar för skador med anledning av inställda eller försenade avgångar i linjetrafik.

KAPITEL V

ALLMÄNNA REGLER OM INFORMATION OCH KLAGOMÅL

Artikel 23

Rätt till reseinformation

Transportörer och terminaloperatörer ska inom sina respektive behörighetsområden ge passagerarna adekvat information under hela resan. Om det är möjligt ska informationen på begäran lämnas i tillgänglig form.

Artikel 24

Information om passagerarnas rättigheter

1. Transportörer och terminaloperatörer ska inom sina respektive behörighetsområden se till att passagerarna senast vid avgång ges lämplig och begriplig information om sina rättigheter enligt denna förordning. Informationen ska lämnas i terminalerna och, i förekommande fall, på Internet. På begäran av en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska informationen lämnas i tillgänglig form. Informationen ska innehålla kontaktuppgifter för tillsynsorganet eller -organen som medlemsstaten utsett i enlighet med artikel 27.1.

2. För att uppfylla det informationskrav som avses i punkt 1 får transportörer och terminaloperatörer använda den sammanfattning av bestämmelserna i denna förordning som kommissionen utarbetat på Europeiska unionens institutioners samtliga officiella språk och som ställts till deras förfogande.

Artikel 25

Klagomål

Transportörerna ska inrätta eller ha infört en mekanism för hantering av klagomål avseende de rättigheter och skyldigheter som avses i artiklarna 4, 8 och 9–24.

Artikel 26

Inlämnande av klagomål

En passagerare som omfattas av denna förordning och som vill lämna in ett klagomål till transportören när det gäller artiklarna 4, 8 och 9–24 ska göra detta inom tre månader från den dag då linjetrafiken utfördes eller när den borde ha utförts. Inom en månad efter det att klagomålet har mottagits ska transportören

underrätta passageraren om huruvida hans eller hennes klagomål har accepterats, avslagits eller fortfarande behandlas. Den tid det tar för att lämna det slutliga svaret får inte överstiga tre månader från mottagandet av klagomålet.

KAPITEL VI

EFTERLEVNAD OCH NATIONELLA TILLSYNSORGAN

Artikel 27

Nationella tillsynsorgan

1. Varje medlemsstat ska utse ett eller flera nya eller befintliga organ med ansvar för att denna förordning efterlevs när det gäller linjetrafik från platser inom det egna territoriet och linjetrafik från ett tredjeland till sådana platser. Varje organ ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att denna förordning efterlevs.

Varje organ ska, vad gäller organisation, beslut om finansiering, rättslig struktur och beslutsfattande, vara oberoende av transportörer, researrangörer och terminaloperatörer.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om det eller de organ som de har utsett enligt denna artikel.

3. Varje passagerare får lämna klagomål i enlighet med nationell lag till ett behörigt organ som har utsetts enligt punkt 1 eller till ett annat behörigt organ som en medlemsstat har utsett, när det gäller en påstådd överträdelse av denna förordning.

En medlemsstat får besluta att

- a) passageraren som en första åtgärd ska lämna ett klagomål med avseende på artiklarna 4, 8 och 9–24 till transportören, och/eller att
- b) det nationella tillsynsorganet eller annat behörigt organ som en medlemsstat har utsett ska utgöra klagoinstans för de tvister som inte får en lösning enligt artikel 26.

Artikel 28

Rapport om efterlevnad

Senast den 1 juni ... (*) och därefter vartannat år ska de tillsynsorgan som har utsetts enligt artikel 27.1 lämna en rapport om sin verksamhet under de två föregående kalenderåren, med bland annat en beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att genomföra denna förordning och statistiska uppgifter om klagomål och påföljder som tillämpats.

Artikel 29

Samarbete mellan tillsynsorgan

De nationella tillsynsorgan som avses i artikel 27.1 ska i tillämpliga fall utbyta information om sitt arbete och sina beslutsprinciper och sin beslutspraxis. Kommissionen ska stödja dem i detta arbete.

(*) Två år efter den dag då denna förordning börjar tillämpas.

Artikel 30

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa regler för sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de följs. De fastställda sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla dessa regler och åtgärder till kommissionen senast den ... (*) och utan dröjsmål anmäla varje senare ändring av dem.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 31

Rapport

Senast den ... (**) ska kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur förordningen tillämpas och om dess verkan. Denna rapport ska vid behov åtföljas av lagstiftningsförslag för mer detaljerat genomförande av bestämmelserna i denna förordning eller för ändring av förordningen.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ...

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

...

Artikel 32

Ändring av förordning (EG) nr 2006/2004

I bilagan till förordning (EG) nr 2006/2004 ska följande punkt läggas till:

"18. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr .../2010 av den ... om passagerares rättigheter vid busstransport (*).

(*) EUT ...".

Artikel 33

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den ... (**).

Artikel 34

Offentliggörande

Denna förordning ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

På rådets vägnar

Ordförande

...

(*) Vänligen för in det datum då denna förordning börjar tillämpas.

(**) Tre år efter den dag då denna förordning börjar tillämpas.

(***) Två år efter dagen för offentliggörande.

BILAGA I

Assistans som ska lämnas till personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet**a) Assistans vid utsedda terminaler**

Assistans och arrangemang som är nödvändiga för att möjliggöra för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet att

- anmäla sin ankomst till terminalen och begära assistans på angivna platser,
- förflytta sig från den angivna platsen till incheckning, väntsal och påstigningsområde,
- stiga på fordonet, med hjälp av hissar, rullstolar eller annan assistans som i förekommande fall kan behövas,
- lasta sitt bagage,
- hämta sitt bagage,
- stiga av fordonet,
- medföra en erkänd assistanshund ombord på bussen,
- förflytta sig till sin sittplats,

b) Assistans ombord

Assistans och arrangemang som är nödvändiga för att möjliggöra för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet att

- få väsentlig information om resan i tillgänglig form, under förutsättning att passageraren begär detta,
- stiga på och av fordonet vid uppehåll under resan, om annan personal än föraren finns ombord.

BILAGA II

Utbildning om funktionshinder**a) Utbildning om medvetenhet rörande funktionshinder**

Utbildningen av personal som är i direkt kontakt med den resande allmänheten inbegriper följande:

- Medvetenhet om och lämpligt bemötande av passagerare med fysiska eller sensoriska hinder (hörsel och syn), dolda svårigheter eller inlärningssvårigheter, inbegripet hur man skiljer mellan olika förmågor hos personer vars rörlighet eller orienterings- eller kommunikationsförmåga kan vara nedsatt.
- De hinder som personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet stöter på, inbegripet attitydmässiga, miljömässiga, fysiska och organisatoriska hinder.
- Erkända assistanshundar, inbegripet en assistanshunds roll och behov.
- Hantering av oförutsedda händelser.
- Kunskap om mänskligt beteende och metoder för kommunikation med döva personer och personer med nedsatt hörsel, personer med nedsatt syn, personer med talsvårigheter och personer med inlärningssvårigheter.
- Hantering av rullstolar och andra rörlighetshjälpmedel på ett varsamt sätt för att undvika skador (för alla delar av personalen med ansvar för bagagehantering om sådan förekommer).

b) Utbildning om assistans till personer med funktionshinder

Utbildning av personal som ger assistans till personer med nedsatt rörlighet inbegriper följande:

- Hur man kan hjälpa rullstolsanvändare att flytta sig till och ur en rullstol.
  - Hur man ger assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet som reser med en erkänd assistanshund, inbegripet en sådan hunds roll och behov.
  - Tekniker för ledsagning av passagerare med nedsatt synförmåga och för hantering och transport av erkända assistanshundar.
  - Förståelse av de typer av utrustning som kan vara till hjälp för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet och kunskap om hur sådan utrustning hanteras.
  - Användning av den utrustning för assistans vid påstigning och avstigning som ska användas och kunskap om de lämpliga assistansförfaranden vid påstigning och avstigning som är avsedda att trygga säkerheten och värdigheten för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.
  - Förståelse för behovet av tillförlitlig och professionell assistans. Även medvetenhet om det att vissa passagerare med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kan uppleva känslor av sårbarhet under resan eftersom de är beroende av den assistans som ges.
  - Kunskaper om första hjälpen.
-

RÅDETS MOTIVERING

I INLEDNING

Den 4 december 2008 lade kommissionen fram förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen ⁽¹⁾.

Den 23 april 2009 antog Europaparlamentet sitt yttrande vid första behandlingen ⁽²⁾.

Den 17 december 2009 nådde rådet en politisk överenskommelse om utkastet till förordning. Efter juristlingvisternas granskning antog rådet sin ståndpunkt vid första behandlingen den 11 mars 2010 i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet i artikel 294 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Rådet har under sitt arbete tagit hänsyn till yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Regionkommittén avstod från att avge något yttrande.

II ANALYS AV STÅNDPUNKTEN VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

1. Allmänt

Förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om passagerares rättigheter vid busstransport utgör en del av EU:s allmänna mål att säkerställa likabehandling av passagerare, oavsett vilket transportmedel de har valt att resa med. Liknande lagstiftning har redan antagits för passagerare i flyg- ⁽³⁾ och tågtrafik ⁽⁴⁾. Den innehåller bestämmelser om skadeståndsansvar i händelse av dödsfall eller personskada som drabbar passagerare och förlust av eller skada på passagerares resgods, automatiska lösningar vid avbrytande av resa, handläggning av klagomål och möjligheter att väcka talan, information till passagerare och andra initiativ. Dessutom föreskriver den regler om information och assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

Trots att rådet var ense med kommissionen vad beträffar förslagens syfte, ledde rådets strategi till betydande ändringar av det ursprungliga förslaget. Ett antal av de föreslagna bestämmelserna kunde inte godtas eftersom de medför alltför tunga administrativa bördor och därav följande kostnader för transportörer och nationella förvaltningar utan att ge det mervärde som för passagerare skulle uppväga dessa olägenheter. Andra formulerades om med hänsyn till medlemsstaternas olika existerande lagstiftning för att undvika konflikter mellan detta utkast till förslag till förordning, den existerande nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen. Ytterligare andra bestämmelser formulerades om i syfte att förenkla och förtydliga förordningen.

På grund av denna strategi ändras kommissionens ursprungliga förslag i viss utsträckning genom ståndpunkten vid första behandlingen genom att det formuleras om och genom att flera bestämmelser i texten utgår. Detta innebär att inga av de ändringsförslag som införts i Europaparlamentets yttrande vid första behandlingen och som relaterar till dessa strykningar godtagits av rådet.

Rådet vill uppnå en balanserad lösning, där hänsyn tas både till passagerares rättigheter och till behovet att säkerställa den ekonomiska livskraften för busstransportindustrin, som till en stor del består av små och medelstora företag, och det har därför byggt in Europaparlamentets ändring 3 i sin ståndpunkt vid första behandlingen.

⁽¹⁾ Dok. 16933/08.

⁽²⁾ A6-0250/2009.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91, EUT L 46, 17.2.2004, s. 1, och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 av den 5 juli 2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet, EUT L 204, 26.7.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 av den 23 oktober 2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer, EUT L 315, 3.12.2007, s. 14.

2. Centrala policyfrågor

i) Tillämpningsområde

I kommissionens ursprungliga förslag skulle förordningen tillämpas generellt på busstransportföretags personbefordran i linjetrafik. Medlemsstaterna fick endast undanta stads- och förortstrafik samt regional trafik som omfattades av avtal om allmän trafik, om sådana avtal garanterade passagerarrättigheter på en nivå som är jämförbar med den som krävs i förordningen. Dessutom föreslog Europaparlamentet en ändring som skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att i enlighet med det ovannämnda villkoret undanta stads- och förortstrafiken men inte den regionala trafiken från tillämpningsområdet.

Rådet kunde varken acceptera tillämpningsområdet enligt kommissionens förslag eller Europaparlamentets ändringsförslag (ändringarna 1, 2 och 81), eftersom det ansåg att stadstrafik, förortstrafik och regional trafik faller inom ramen för subsidiaritetsprincipen.

Att inbegripa den regionala trafiken i tillämpningsområdet, enligt förslaget från Europaparlamentet, kan orsaka problem både för passagerarna och busstransportindustrin. I storstadsområden är det vanligtvis så att ett företag driver hela transportnätverket med buss-, tunnelbane-, regionaltågs- och spårvagnstrafik. Ofta kan all denna trafik ses som stads- och förortstrafik eller regional trafik. Om endast stads- och förortstrafik skulle undantas, skulle det innebära att delar av dessa nätverk skulle lyda under regler som är avsedda för längre resor. Företag som driver dessa nätverk skulle då bli tvungna att hantera flera kompensationssystem inom samma nätverk, där vissa av systemen egentligen inte passar för den här typen av transport. Passagerarna som reser inom dessa nätverk skulle också bli förvirrade på grund av svårigheterna att veta vilket regelverk som faktiskt är tillämpligt.

Eftersom den regionala tågtrafiken eventuellt kommer att undantas inom ramen för den befintliga förordningen om rättigheter för tågresenärer, är det dessutom möjligt att konkurrensen mellan buss- och tågtrafiken skulle snedvridas utan ett liknande undantag i förordningen om passagerares rättigheter vid busstransport. Buss- och tågtrafiken är ju ofta alternativ till varandra.

Av denna anledning kunde rådet inte acceptera de av Europaparlamentets ändringsförslag som gäller tillämpningsområdet. Följaktligen föreslår rådet att utkastet till förordning bör vara tillämpligt på resenärer som reser i nationell och internationell linjetrafik, med möjlighet att på nationell nivå undanta linjetrafik i stads- och förortstrafik samt regional linjetrafik. Dessutom inför rådet en bestämmelse som säkerställer att vissa grundläggande rättigheter ska gälla undantagslöst för all busstrafik (nämligen icke-diskriminerande avtalsvillkor och taxor, rätten till tillgänglighet för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet samt därtill kopplade undantag).

Medlemsstaterna får under en period av högst fem år bevilja dispens, som får förnyas två gånger, från tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning på den nationella linjetrafiken. Dessutom får medlemsstaterna bevilja dispens, som kan förnyas, för linjetrafiken på särskilda linjer om en betydande del av trafiken tillhandahålls utanför EU, inklusive minst ett tidtabellsenligt uppehåll.

När det gäller tillämpningsområdet fastslås i en särskild bestämmelse att medlemsstater som kan garantera att skyddsnivån för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet enligt deras nationella bestämmelser minst är likvärdig med den i denna förordning, helt och hållet kan behålla sina nationella regler.

ii) Infrastrukturförändringar

Med tanke på personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet är rådet, när det gäller infrastruktur, berett att uppmuntra och stödja initiativ avseende ny utrustning och infrastruktur som måste införskaffas eller byggas, vilket sägs tydligt i ett skäl. Denna förordning gäller dock konsumentskydd och kan därför inte omfatta tekniska krav på transportörer att ändra eller ersätta fordon, infrastruktur eller utrustning vid terminaler. Därför kunde inga av Europaparlamentets ändringsförslag som gäller infrastrukturförändringar godtas (ändringarna 6–10).

iii) *Ersättning och assistans i händelse av olyckor*

I kommissionens förslag anges bestämmelser om busstransportföretagens skadeståndsansvar för passagerarna och deras resgods. Passagerarna skulle gynnas av harmoniserade bestämmelser i fråga om busstransportföretags skadeståndsansvar. För alla eventuella skador upp till ett värde av 220 000 EUR bör busstransportföretag ha strikt ansvar, dvs. inte ha någon möjlighet att avsäga sig sitt skadeståndsansvar genom att styrka att olyckan inte orsakades av ett fel som företaget begått. För skadestånd som överstiger 220 000 EUR skulle ansvaret vara skuldbaserat men obegränsat. Passagerare som råkar ut för en olycka skulle ha rätt till förskottsutbetalningar för att avhjälpa ekonomiska svårigheter som skulle kunna drabba dem eller deras familjer till följd av dödsfall eller skada.

Mellan de system för ansvarsskyldighet som nu gäller i medlemsstaterna finns dock stora och oförenliga skillnader vad gäller grunden för ansvar (strikt obegränsat ansvar, strikt ansvar med force majeure-undantag och skuldbaserat ansvar). Dessutom bygger lagstiftningen i de olika medlemsstaterna delvis på direktiv 2009/103/EG om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet, och delvis på nationell lagstiftning som sträcker sig längre än EU-lagstiftningen. I dessa texter regleras redan i dag skadeståndsansvaret gentemot busspassagerare och det är väsentligt att undvika konflikter mellan den föreliggande texten och det ovannämnda direktivet om ansvarsförsäkring för motorfordon.

Därför antog rådet en strategi som bygger vidare på det nuvarande systemet, men där man samtidigt lägger till vissa grundläggande harmoniserande inslag. Ett minimibelopp per passagerare och kolli föreslås: 220 000 EUR per passagerare i händelse av dödsfall eller personskada, och i händelse av förlorat eller skadat resgods, 500 EUR när det gäller stads- och förortstrafik samt regional trafik och 1 200 EUR när det gäller annan linjetrafik. Detta skulle anpassa ersättningen för resgods till motsvarande bestämmelser i den s.k. järnvägsförordningen, samtidigt som hänsyn tas till särdragen hos stadstrafik, förortstrafik och regional trafik. Vad gäller rullstolar, annan rörlighetsutrustning eller andra hjälpmedel anges det i rådets text att dessa alltid ska ersättas i sin helhet i stället för att behandlas som vanligt resgods, även när skador orsakas vid tillhandahållande av assistans (i samma anda som Europaparlamentets ändring 46).

Dessutom har texten anpassats till tillhandahållandet av assistans för passagerare med avseende på de omedelbara praktiska behoven efter en olycka. Någon sådan bestämmelse finns inte i direktivet om ansvarsförsäkring för motorfordon men skulle innebära en verklig fördel för busspassagerare utan att detta avsevärt ökar den administrativa bördan för busstransportföretag.

Mot bakgrund av ovanstående kunde rådet varken godta kommissionens föreslagna strategi eller Europaparlamentets ändringar i fråga om skadeståndsansvar (ändringarna 18–24).

iv) *Rättigheter för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet*

Rådet stöder helhjärtat kommissionens mål att se till att personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet har icke-diskriminerande tillträde till bussar. Rådet följer därför kommissionens förslag mycket nära men ändrar vissa bestämmelser för att de ska bli mer genomförbara och inför vissa förenklingar och klargöranden. I fråga om detta kapitel införlivade rådet flera av Europaparlamentets ändringar i texten, helt, delvis eller till innebörden.

När det gäller undantagen till rätten till transport hade kommissionen föreslagit att en person med funktionshinder kan vägras transport med hänvisning till säkerhetskrav eller fordonets storlek. Rådet har infört ett antal förbättringar och hänvisar till fordonets "utformning" i stället för till dess "storlek" och inför därmed i sak eller till innebörden Europaparlamentets ändringar 26 och 27. Vidare har rådet godtagit ändring 73 i fråga om det val som ska erbjudas en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet när påstigning nekas.

Enligt det ursprungliga förslaget kunde transportören kräva att en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ledsagas av en annan person som kan ge assistans. Om transportören gör en sådan begäran avseende en passagerartransport, ska en sådan ledsagares resa i rådets ståndpunkt vid första behandlingen vara kostnadsfri och om möjligt ske på en plats bredvid personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet. Genom denna bestämmelse införs således sakinnehållet i Europaparlamentets ändring 29.

I rådets text vid första behandlingen föreskrivs icke-diskriminerande villkor för tillträde samt att dessa ska offentliggöras i lämpligt format för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, varigenom Europaparlamentets ändringar 31 och 32 delvis eller helt godtas. Dessutom ska kommissionen, i enlighet med Europaparlamentets ändring 36, tillgängliggöra en förteckning på Internet över de av medlemsstaterna utsedda bussterminaler där assistans för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet tillhandahålls.

När det gäller assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kommer sådan assistans att tillhandahållas förutsatt att den berörda personen underrättar transportören eller terminaloperatören senast två arbetsdagar i förväg (kommissionen hade föreslagit 48 timmar) och infinns på en utsedd plats senast 60 minuter före utsatt avgångstid. Rådet kunde således inte godta ändring 39 i vilken man föreslår en kortare period på 24 timmar. Dessutom bör passageraren, om personen har särskilda behov i fråga om sittplatser, underrätta transportören vid tidpunkten för reservationen om sådana behov, om detta behov är känt vid den tidpunkten. Detta tilläggskrav som rådet infört kommer att göra det möjligt för transportören att tillgodose dessa särskilda behov och ge den berörda personen bästa möjliga service.

I fråga om assistans ombord har rådet begränsat räckvidden i kommissionens ursprungliga förslag. I rådets text fastställs att information måste tillhandahållas i lättillgängligt format samt att assistans ska ges med påstigning och avstigning under avbrott i en resa, i det senare fallet dock endast om det finns annan personal än föraren ombord. Härigenom tar man hänsyn till att flertalet fordon framförs av föraren ensam och att tillhandahållande av assistans under färden skulle påverka antalet körtimmar och därmed säkerhetskraven.

Hjälp till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska ges kostnadsfritt vid bemannade terminaler som utsetts av medlemsstaterna och den personal som ger direkt assistans till dessa personer bör ha fått adekvat utbildning så att den kan bistå dessa. Personal, inbegripet föraren, som direkt befattar sig med den resande allmänheten bör utbildas i medvetenhet om funktionshinder.

v) Passagerares rättigheter vid inställd resa eller försening

I kommissionens förslag föreskrevs skyldigheter för bussföretag vid avbrutna resor på grund av inställd förbindelse eller förseningar. Företagen bör utbetala ersättningsbelopp motsvarande 100 % av biljettpriset om de underlåter att tillhandahålla alternativa tjänster eller den information som krävs.

Rådet stöder till fullo principen att transportörer och terminaloperatörer bör ta hand om sina passagerare men har ändrat kommissionens förslag med tanke på den särskilda strukturen inom bussbranschen. Man godtar olika behandling i fråga om passagerare som reser från terminaler och passagerare som reser från busshållplatser eftersom det varken är möjligt eller rimligt att t.ex. tillhandahålla samma nivå beträffande information om förseningar vid en busshållplats som vid en bemannad terminal.

Vid förseningar på mer än två timmar eller inställd resa kan passageraren välja mellan att antingen fortsätta resan med samma transportsätt eller begära att bli förflyttad till ett annat transportsätt eller begära återbetalning av kostnaden för sin biljett (inom 14 dagar från det inträffade samt om så krävs, gratis återresa). Vid förseningar på mer än två timmar vid resa på mer än tre timmar är transportören, för passagerare som avreser från en terminal, skyldig att tillhandahålla en måltid eller förfriskningar, i samma anda som Europaparlamentets ändring 53, men däremot inte inkvartering, även om transportören måste hjälpa till att finna sådan. Busspassagerare kan dock inte erhålla ytterligare skadestånd (utöver ersättning för biljettpriset) så som fallet är vid sjöresor och järnvägsresor. Europaparlamentets ändringar i fråga om kompensation och inkvartering togs därför inte med (ändringarna 49, 50, 51, 52, 54 och 55).

Europaparlamentet införde vissa ändringar i fråga om kompensation och assistans vid försenad ankomst och undantag i händelse av *force majeure* (ändringarna 56 och 57), varigenom transportörer inte ska hållas ansvariga för skada vållad av omständigheter som inte sammanhör med deras tjänster och som de inte kunnat förutse. Rådet införde inte dessa ändringar eftersom det i texten inte finns några bestämmelser om kompensation vid försenad ankomst.

Sådan kompensation skulle innebära ytterligare ansvarsskyldighet för bussföretag och utgöra en alltför stor börda. Dessutom skulle förare pressas att till varje pris hålla tidtabeller och därmed riskera trafiksäkerheten.

Rådet har infört ändring 58 om information i lättillgängligt format för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.

vi) *Allmänna bestämmelser om information, hantering av klagomål samt nationella tillsynsorgan*

Enligt rådets ståndpunkt vid första behandlingen ska transportörer och terminalförvaltare inom sina respektive behörighetsområden tillhandahålla passagerarna adekvat information under hela resan, i lättillgänglig form där så är möjligt. De ska dessutom ge passagerarna lämplig och begriplig information om deras rättigheter, i samma anda som Europaparlamentets ändring 62.

I fråga om klagomål innehåller kommissionens förslag regler om hur transportörer ska hantera dessa, i synnerhet de omfattande rättsliga följderna av att inte besvara klagomål.

Rådet instämmer i princip i kommissionens förslag men inför större flexibilitet i systemet för att undvika oförutsebara konsekvenser för medlemsstaternas rättssystem eller förvaltningsstrukturer. För att undvika ytterligare byråkrati införde rådet här inte Europaparlamentets ändring 64, genom vilken det införs en skyldighet för bussföretag att årligen avge en detaljerad rapport om inkomna klagomål.

Dessutom föreslog parlamentet att de nationella tillsynsorganen ska vara oberoende (ändring 65). I ståndpunkten vid första behandlingen klargörs det tydligare att dessa organ bör vara oberoende av transportörer, researrangörer och terminaloperatörer.

vii) *Dag då förordningen börjar tillämpas*

Kommissionen föreslog att förordningen ska träda i kraft 20 dagar efter offentliggörandet i *Europeiska unionens officiella tidning* och börja gälla ett år efter denna tidpunkt.

I rådets ståndpunkt vid första behandlingen föreskrivs att förordningen ska börja tillämpas två år efter offentliggörandet, varigenom man i sak godtar Europaparlamentets ändring 69.

3. Andra ändringar som antagits av Europaparlamentet

Ytterligare ändringsförslag som inte togs med i rådets ståndpunkt vid första behandlingen rör

- ändringarna i definitionen av *transportavtal* (ändring 13), *biljettutfärdare* (ändring 14), *researrangörer* (ändring 15), *inställd resa* (ändring 16),
- den föreslagna nya definitionen av *lättillgängligt format* (ändring 17),
- omnämmandet av "personer som inte kan resa utan assistans på grund av sin höga eller låga ålder" (ändring 34),
- assistans som anpassas efter de individuella behoven hos personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet (ändring 35),

- behovet av att säkerställa att passageraren får en bekräftelse på att underrättelsen om behovet av assistans mottagits (ändring 40),
- all ersättning som beviljas i enlighet med förordningen och som får räknas av från kompletterande ersättning (ändring 59),
- de påföljder som tillämpas vid överträdelse av förordningen, i vilka beslut om utbetalning av ersättning kan ingå (ändring 68),
- ändringarna 70, 71 och 72 om bilagorna till förordningen.

III SLUTSATS

Vid fastställandet av sin ståndpunkt vid första behandlingen har rådet fullt ut beaktat kommissionens förslag och Europaparlamentets yttrande vid första behandlingen. När det gäller de ändringar som Europaparlamentet föreslår, noterar rådet att ett stort antal ändringar till sin innebörd, delvis eller i sin helhet – redan har införts i ståndpunkten vid första behandlingen.

RÅDETS STÅNDPUNKT (EU) nr 5/2010 VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004

Antagen av rådet den 11 mars 2010

(Text av betydelse för EES)

(2010/C 122 E/02)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artiklarna 91.1 och 100.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Unionens åtgärder på sjötransportområdet bör bland annat ha som syfte att säkerställa att passagerarna har en hög skyddsnivå som är jämförbar med den som gäller för andra transportsätt. Dessutom bör de allmänna konsumentskyddskraven beaktas fullt ut.
- (2) Eftersom passageraren till sjöss och på inre vattenvägar är den svagare parten i ett transportavtal bör alla sådana passagerare garanteras en lägsta skyddsnivå. Ingenting bör hindra transportörerna att erbjuda avtalsvillkor som är gynnsammare för passagerarna än de villkor som fastställs i denna förordning.
- (3) Skyddet av passagerare bör inte enbart omfatta passagerartransporter mellan hamnar belägna inom medlemsstaternas territorium, utan också passagerartransporter mellan sådana hamnar och hamnar utanför medlemsstaternas territorium, med beaktande av risken för snedvridning av konkurrensen på marknaden för passagerartrafik. Därför bör begreppet "unionstransportör" i denna förordning tolkas så brett som möjligt utan att påverka motsvarande begrepp i annan unionslagstiftning, t.ex. rådets förordning (EEG) nr 4056/86 av den 22 december 1986 om detaljerade regler för tillämpningen av artiklarna 85 och 86 i fördraget på sjöfarten ⁽³⁾ och rådets förordning (EEG) nr 3577/92 av den 7 december 1992 om till-

lämpning av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet inom medlemsstaterna (cabotage) ⁽⁴⁾.

- (4) Den inre marknaden för passagerartransporter till sjöss och på inre vattenvägar bör gagna den stora allmänheten. Det betyder att personer med funktionshinder eller med nedsatt rörlighet, oavsett om detta orsakas av funktionsnedsättning, ålder eller andra faktorer, bör ha möjlighet att utnyttja passagerartransporter och kryssningar som är jämförbara med andra medborgares möjligheter. Personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet har samma rättigheter som alla andra personer vad gäller fri rörlighet, valfrihet och icke-diskriminering.
- (5) Mot bakgrund av artikel 9 i Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och för att ge personer med funktionshinder och nedsatt rörlighet de möjligheter till resor till sjöss och på inre vattenvägar som är jämförbara med övriga medborgares möjligheter, bör det fastställas regler för icke-diskriminering och assistans under resan. Dessa personer bör därför accepteras för transport och inte vägras transport på grund av sitt funktions- eller rörelsehinder, utom när detta är motiverat av hälso- eller säkerhetsskäl och när det fastslås av behöriga myndigheter. De bör ha rätt till assistans i hamnar och ombord på passagerarfartyg. Med hänsyn till den sociala integrationen bör dessa personer få sådan assistans kostnadsfritt. Transportörerna bör fastställa tillgänglighetsvillkor, helst med användning av det europeiska standardiseringssystemet.
- (6) I samband med beslut om utformning av nya hamnar och terminaler och vid större renoveringar bör de organ som ansvarar för dessa anläggningar när så är nödvändigt ta hänsyn till behoven hos personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet. Transportörerna bör på liknande sätt när så är nödvändigt ta hänsyn till sådana behov när de fattar beslut om utformning av nya passagerarfartyg eller renovering av passagerarfartyg i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/45/EG av den 6 maj 2009 om säkerhetsbestämmelser och säkerhetsnormer för passagerarfartyg ⁽⁵⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/87/EG av den 12 december 2006 om tekniska föreskrifter för fartyg i inlandssjöfart ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Yttrande av den 16 juli 2009 (EGT C 317, 23.12.2009, s. 89).

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 23 april 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den ...

⁽³⁾ EGT L 378, 31.12.1986, s. 4.

⁽⁴⁾ EGT L 364, 12.12.1992, s. 7.

⁽⁵⁾ EUT L 163, 25.6.2009, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT L 389, 30.12.2006, s. 1.

- (7) Assistans i hamnar på en medlemsstats territorium bör bland annat göra det möjligt för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet att ta sig från en angiven ankomstpunkt i en hamn till ett passagerarfartyg samt från ett passagerarfartyg till en angiven avresepunkt i en hamn, inbegripet ombordstigning och landstigning.
- (8) När transportörer organiserar assistansen till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet samt utbildningen av sin personal bör de samarbeta med organisationer som företräder personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet. I detta arbete bör de också beakta relevanta bestämmelser i den internationella konventionen och koden om normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning samt rekommendationen från Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) om handikappanpassning av passagerarfartyg för att tillgodose behoven hos äldre personer och personer med funktionshinder.
- (9) Om en persontransport eller kryssning ställs in eller förseningar uppstår bör passagerarna underrättas på ett adekvat sätt. Informationen bör underlätta för passagerarna att vidta nödvändiga åtgärder och om nödvändigt inhämta information om alternativa förbindelser.
- (10) De olägenheter som passagerarna upplever till följd av inställda resor eller kraftiga förseningar bör minimeras. Passagerarna bör därför tas om hand på ett adekvat sätt och ges möjlighet att annullera resan och få ersättning för biljetten eller göra en ombokning på tillfredsställande villkor.
- (11) Transportörerna bör se till att ersättning betalas ut till passagerarna om passagerartransporter ställs in eller blir försenade, baserat på en procentandel av biljettpriset, utom om den inställda transporten eller förseningen beror på väderförhållanden som äventyrar den säkra driften av fartyget eller på extraordinära omständigheter som inte kunde ha undvikits även om alla rimliga åtgärder hade vidtagits.
- (12) Väderförhållanden som äventyrar den säkra driften av fartyget bör omfatta men inte begränsas till hårda vindar, kraftig sjögång, stark ström, svåra isförhållanden och extremt höga eller låga vattennivåer.
- (13) Extraordinära omständigheter bör omfatta men inte begränsas till terrorattacker, arbetskonflikter, landsättning av sjuka, skadade eller avlidna personer, sök- och räddningsinsatser till sjöss eller på inre vattenvägar, åtgärder som är nödvändiga för att skydda miljön, trafikledningsorgans eller hamnmyndigheters beslut, eller behöriga myndigheters beslut avseende allmän ordning och säkerhet, samt för att uppfylla akuta transportbehov.
- (14) Transportörerna bör i samarbete med intressegrupper, näringslivsorganisationer, konsumentorganisationer, passagerare, personer med funktionshinder eller personer med nedsatt rörlighet vidta åtgärder på nationell eller europeisk nivå för att förbättra omhändertagandet av och assistansen till passagerare vid störningar av resan, särskilt när det gäller kraftiga förseningar eller inställda resor.
- (15) Denna förordning bör inte påverka andra rättigheter för passagerare som fastställs i rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang⁽¹⁾. Denna förordning bör inte vara tillämplig om ett paketarrangemang ställs in av andra skäl än att passagerartransporten eller kryssningen ställs in.
- (16) Passagerarna bör få full information om sina rättigheter enligt denna förordning så att de kan utöva dessa rättigheter på ett effektivt sätt. Rättigheterna för passagerare bör inbegripa erhållandet av information om passagerartransporten eller kryssningen före och under resan. All viktig information till passagerarna bör också lämnas i en form som är tillgänglig för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.
- (17) Passagerarna bör kunna utöva sina rättigheter med hjälp av lämpliga klagomålsförfaranden som transportörerna inrättat eller, i förekommande fall, genom att lämna klagomål till det eller de organ som medlemsstaten har utsett för detta ändamål. Transportörerna bör svara på passagerarnas klagomål inom en viss tid, med beaktande av att om de underlåter att reagera på ett klagomål detta kan läggas dem till last.
- (18) Med beaktande av de förfaranden som en medlemsstat inrättat för inlämnande av klagomål, bör ett klagomål som gäller assistans i en hamn eller ombord på ett fartyg helst riktas till det eller de organ som har utsatts för att se till att denna förordning efterlevs i den medlemsstat där ombordstigningshamnen är belägen och, för passagerartransporter från ett tredjeland, där landstigningshamnen är belägen.
- (19) Medlemsstaterna bör se till att denna förordning efterlevs samt utse ett eller flera behöriga tillsynsorgan. Detta påverkar inte passagerarnas rätt att få sin sak prövad i domstol i enlighet med nationell lagstiftning.
- (20) Medlemsstaterna bör fastställa sanktioner som ska gälla vid överträdelser av denna förordning och se till att de tillämpas. Sanktionerna bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.

⁽¹⁾ EGT L 158, 23.6.1990, s. 59.

(21) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att säkerställa en hög nivå för skydd av och assistans till passagerare i alla medlemsstater och se till att de ekonomiska aktörerna verkar under harmoniserade villkor på den inre marknaden, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att nå dessa mål.

(22) Kontrollen av efterlevnaden av denna förordning bör grunda sig på Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 av den 27 oktober 2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen ("förordningen om konsumentskyddssamarbete")⁽¹⁾. Den förordningen bör därför ändras i enlighet med detta.

(23) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽²⁾ bör respekteras och följas strikt för att garantera rätten till privatliv för fysiska och juridiska personer och garantera att den begärda informationen och rapporterna endast används för att fullfölja de skyldigheter som fastställs i denna förordning och inte används på ett sätt som skadar sådana personer.

(24) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som det hänvisas till i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs regler om följande:

a) Icke-diskriminering mellan passagerare när det gäller de transportvillkor som transportörerna erbjuder.

b) Icke-diskriminering av och assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

c) Passagerares rättigheter vid inställda resor eller förseningar.

d) Minsta information som ska lämnas till passagerarna.

e) Hantering av klagomål.

f) Allmänna regler om kontroll av efterlevnaden.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på passagerare som reser

a) med passagerartransport där ombordstigningshamnen är belägen inom en medlemsstats territorium,

b) med passagerartransport där ombordstigningshamnen är belägen utanför en medlemsstats territorium och landstigningshamnen är belägen inom en medlemsstats territorium, förutsatt att transporten genomförs av en unionstransportör,

c) på en kryssning där ombordstigningshamnen är belägen inom en medlemsstats territorium. Artiklarna 16.2, 18, 19, 20.1 och 20.4 ska dock inte tillämpas på dessa passagerare.

2. Denna förordning ska inte tillämpas på passagerare som reser

a) med fartyg som är certifierade för högst 36 passagerare,

b) med fartyg som har en besättning med ansvar för fartygets drift som inte uppgår till fler än tre personer eller när sträckan för den totala passagerartransporten understiger 500 meter enkel resa, eller

c) på andra utflykts- och sightseeingturer än kryssningar.

3. Medlemsstaterna får, under två år från och med den ... (*), undanta från tillämpningen av denna förordning sjögående fartyg på mindre än 300 bruttoton som används för inhemska transporter, förutsatt att passagerarnas rättigheter enligt denna förordning är tillräckligt garanterade i nationell lagstiftning.

4. Medlemsstaterna får undanta från tillämpningen av denna förordning passagerartransporter som omfattas av förpliktelser om allmännyttiga tjänster, avtal om allmännyttiga tjänster eller integrerade tjänster, förutsatt att passagerarnas rättigheter enligt denna förordning är tillräckligt garanterade i nationell lagstiftning.

⁽¹⁾ EUT L 364, 9.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

(*) Vänligen för in tillämpningsdagen för denna förordning.

5. Ingenting i denna förordning ska tolkas som tekniska krav som ålägger transportörer, terminaloperatörer eller andra personer eller företag skyldigheter att ändra eller ersätta fartyg, infrastruktur, utrustning i hamnar och hamnterminaler.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- a) *person med funktionshinder* eller *person med nedsatt rörlighet*: en person vars rörlighet är nedsatt i samband med utnyttjande av transporter på grund av någon form av fysiskt funktionshinder (sensoriskt eller motoriskt, bestående eller tillfälligt), psykiskt funktionshinder eller psykisk funktionsnedsättning eller på grund av annat funktionshinder eller ålder, och vars situation kräver lämplig uppmärksamhet och anpassning till denna persons särskilda behov beträffande de tjänster som alla passagerare har tillgång till.
- b) *medlemsstats territorium*: ett territorium inom vilket fördraget är tillämpligt enligt artikel 355 i fördraget på de villkor som fastställs där.
- c) *tillgänglighetsvillkor*: relevanta normer och riktlinjer för samt information om tillgängligheten hos hamnterminaler och fartyg, inbegripet deras installationer för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.
- d) *transportör*: en fysisk eller juridisk person som erbjuder transporter i form av passagerartransporter eller kryssningar till allmänheten.
- e) *unionstransportör*: en transportör som är etablerad på en medlemsstats territorium eller erbjuder transporter i form av passagerartransporter till eller från en medlemsstats territorium.
- f) *passagerartransport*: kommersiell passagerartrafik till sjöss eller på inre vattenvägar enligt en offentliggjord tidtabell.
- g) *integrerade tjänster*: transporttjänster som inom ett fastställt geografiskt område är sammanbundna med varandra, med en enda informationstjänst, ett enda biljettsystem och en enda tidtabell.
- h) *utförande transportör*: en annan person än transportören vilken faktiskt utför hela eller en del av transporten.
- i) *inre vattenväg*: naturlig eller konstgjord vattenförekomst, eller system med sammanbundna vattenförekomster, som används för transport, t.ex. sjöar, floder eller kanaler, eller kombinationer av dessa.
- j) *hamn*: en plats eller ett geografiskt område där det har gjorts sådana förbättringsarbeten och finns sådana anläggningar som krävs för att möjliggöra mottagande av fartyg, från vilka passagerare regelbundet kan gå ombord eller i land.
- k) *hamnterminal*: en terminal bemannad av en transportör eller terminaloperatör i en hamn med anläggningar, t.ex. incheckning, biljettluckor eller vänthallar, och personal för ombordstigning och landstigning av passagerare som reser med en passagerartransport eller på en kryssning.
- l) *fartyg*: fartyg som används för trafik till sjöss eller på inre vattenvägar.
- m) *transportavtal*: ett transportavtal mellan en transportör och en passagerare om tillhandahållande av en eller flera passagerartransporter eller kryssningar.
- n) *biljett*: en giltig färdhandling eller annat bevis på transportavtal.
- o) *biljettutfärdare*: återförsäljare som ingår transportavtal för en transportörs räkning.
- p) *resebyrå*: återförsäljare som agerar för en passagerares räkning vid ingående av transportavtal.
- q) *researrangör*: annan arrangör av resepaket än en transportör, i den mening som avses i artikel 2.2 och 2.3 i direktiv 90/314/EEG.
- r) *bokning*: bokning av en specifik avgång för en passagerartransport eller en kryssning.
- s) *terminaloperatör*: ett privat eller offentligt organ inom en medlemsstats territorium med ansvar för administration och skötsel av en hamnterminal.
- t) *kryssning*: en transport till sjöss eller på inre vattenvägar som bedrivs enbart i nöjes- eller rekreationssyfte, kompletterad med inkvartering och andra tjänster och som varar mer än två övernattnings ombord.
- u) *sjöfartsolycka*: förlisning, kantring, sammanstötning eller strandning, explosion eller brand i fartyget eller fel i fartyget.

Artikel 4

Biljetter och icke-diskriminerande avtalsvillkor

1. Transportören ska utfärda en biljett till passageraren, såvida inte andra handlingar ger rätt till transport enligt nationell lagstiftning. Biljetter får utfärdas i elektronisk form.

2. Utan att det påverkar subventionerade taxor, ska de avtalsvillkor och taxor som tillämpas av transportörer eller biljettutfärdare erbjudas till allmänheten utan någon som helst direkt eller indirekt diskriminering på grundval av den slutliga kundens nationalitet eller transportörernas eller biljettutfärdarens etableringsort inom unionen.

Artikel 5

Andra utförande parter

1. Transportörer, resebyråer, researrangörer eller terminaloperatörer som anförtrott en utförande transportör, biljettutfärdare eller annan person utförandet av åligganden enligt denna förordning ska ändå vara ansvariga för den utförande partens handlande eller underlåtenhet, när denne handlar inom ramen för sitt uppdrag.

2. Förutom vad som sägs i punkt 1 ska dessutom den part som transportören, resebyrån, researrangören eller terminaloperatören har anförtrott att utföra ett åliggande även omfattas av bestämmelserna i denna förordning, inbegripet bestämmelser om ansvarskyldighet och invändningar, med avseende på det åliggande som anförts.

Artikel 6

Ansvarsbegränsning

Skyldigheterna enligt denna förordning får inte begränsas eller åsidosättas, i synnerhet inte genom undantag eller restriktioner i transportavtalet.

KAPITEL II

RÄTTIGHETER FÖR PERSONER MED FUNKTIONSHINDER ELLER NEDSATT RÖRLIGHET

Artikel 7

Rätt till transport

1. Transportörer, resebyråer eller researrangörer får inte med hänvisning till funktionshinder eller nedsatt rörlighet vägra att godkänna en reservation, att utfärda eller på annat sätt tillhandahålla en biljett eller att tillåta ombordstigning.

2. Reservationer och biljetter ska utan extra kostnad erbjudas till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

Artikel 8

Undantag och särskilda villkor

1. Utan hinder av artikel 7.1 får transportörer, resebyråer och researrangörer vägra att godkänna en reservation, att utfärda eller på annat sätt tillhandahålla en biljett eller att tillåta ombordstigning för en person med hänvisning till funktionshinder eller nedsatt rörlighet

a) för att uppfylla tillämpliga hälso- och säkerhetskrav som fastställts i internationell lagstiftning, unionslagstiftning eller

nationell lagstiftning eller för att uppfylla hälso- och säkerhetskrav som fastställts av de behöriga myndigheterna,

b) om utformningen av passagerarfartyget eller av hamnens infrastruktur och utrustning, inbegripet hamnterminaler, gör det omöjligt att låta personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet stiga ombord, gå i land eller befordras på ett säkert eller operativt möjligt sätt.

2. Om vägran att godkänna en reservation, eller utfärda eller på annat sätt tillhandahålla en biljett, grundas på de skäl som anges i punkt 1, ska transportören, resebyråerna och researrangörerna göra rimliga ansträngningar för att erbjuda den berörda personen ett godtagbart transportalternativ med en passagerartransport eller en kryssning som transportören utför.

3. Om en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet som har en reservation eller en biljett och som uppfyllt kraven i artikel 11.2 ändå vägras ombordstigning på grund av funktionshinder eller nedsatt rörlighet, ska denna person och eventuella ledsagare enligt punkt 4 i den här artikeln ges möjlighet att välja mellan rätt till återbetalning och ombokning i enlighet med i bilaga I. Rättigheten till en returreisa eller ombokning gäller under förutsättning att alla hälso- och säkerhetskrav uppfylls.

4. Under samma villkor som anges i punkt 1 får transportörer, resebyråer och researrangörer kräva att en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ledsagas av en annan person som kan ge den assistans som personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet behöver. När det gäller passagerartransporter ska en sådan ledsagares resa vara kostnadsfri.

5. När transportörer, resebyråer eller researrangörer tillämpar bestämmelserna i punkt 1 eller 4 ska de omedelbart underrätta personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet om de specifika skälen till detta. Dessa skäl ska meddelas personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet inom fem arbetsdagar efter det att personen underrättades. Vid vägran enligt punkt 1 a ska en hänvisning till de tillämpliga hälso- och säkerhetskraven göras.

Artikel 9

Tillgänglighet och information

1. I samarbete med organisationer som företräder personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska transportörer och terminaloperatörer, i förekommande fall genom sina organisationer, ha eller fastställa icke-diskriminerande tillgänglighetsvillkor för befordran av personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.

2. Transportörerna och terminaloperatörerna ska offentliggöra de tillgänglighetsvillkor som anges i punkt 1 fysiskt eller via Internet på samma språk som information i allmänhet görs tillgänglig för alla passagerare.

3. Researrangörer ska tillhandahålla de tillgänglighetsvillkor som anges i punkt 1 och som tillämpas på resor som ingår i paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang som de organiserar, säljer eller erbjuder till försäljning.

4. Transportörer, resebyråer och researrangörer ska se till, inbegripet vid reservation och information via Internet, att all relevant information om transportvillkoren, information om resan och tillgänglighetsvillkor finns att tillgå i en form som lämpar sig och är tillgänglig för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

Artikel 10

Rätt till assistans i hamnar och ombord på fartyg

Om inte annat följer av de tillgänglighetsvillkor som anges i artikel 9.1 ska transportörer och terminaloperatörer inom sina respektive behörighetsområden ge personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet kostnadsfri assistans i enlighet med bilagorna II och III i hamnar, inbegripet vid ombordstigning och landstigning, och ombord på fartyg.

Artikel 11

Villkor för assistans

1. Transportörer och terminaloperatörer ska inom sina respektive behörighetsområden ge assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet i enlighet med artikel 10 på följande villkor:

- a) Transportören eller terminaloperatören underrättas om personens behov av denna assistans senast två arbetsdagar innan assistansen behövs.
- b) Personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet inställer sig personligen i hamnen eller på den anvisade platsen enligt artikel 12.3
  - i) vid den tidpunkt som transportören skriftligen har fastställt, dock inte mer än 60 minuter före angiven ombordstigningstid, eller
  - ii) om ingen ombordstigningstid har fastställts, senast 60 minuter före den angivna avgångstiden.

2. Förutom vad som sägs i punkt 1 ska dessutom personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, vid tidpunkten för reservationen eller förköpet av biljett, underrätta transportören om sina särskilda behov i fråga om inkvartering eller sittplatser eller sitt behov av att medföra medicinsk utrustning, förutsatt att detta behov är känt vid den tidpunkten.

3. En underrättelse som görs enligt punkterna 1 a och 2 får alltid lämnas till den resebyrå eller researrangör hos vilken biljetten köptes. Om biljetten omfattar flera resor ska det vara

tillräckligt med en enda underrättelse förutsatt att tillbörlig information lämnas om tidpunkterna för efterföljande resor.

4. Om ingen underrättelse görs enligt punkterna 1 a och 2 ska transportörerna och terminaloperatörerna göra alla rimliga ansträngningar för att se till att assistans ges på ett sådant sätt att personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kan gå ombord på och i land från fartyget samt resa med fartyget.

5. När en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet åtföljs av en erkänd ledarhund, ska denna få åtfölja personen vid transporten förutsatt att transportören, resebyrån eller researrangören underrättas i enlighet med tillämpliga nationella regler om transport av erkända ledarhundar ombord på passagerarfartyg, i den mån sådana regler finns.

Artikel 12

Mottagning av underrättelser och anvisning av mötesplatser

1. Transportörer, terminaloperatörer, resebyråer och researrangörer ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att kunna ta emot de underrättelser som avses i artikel 11.1 a och 11.2. Denna skyldighet ska gälla vid alla deras försäljningspunkter, inbegripet försäljning per telefon och via Internet.

2. När resebyråer eller researrangörer mottar en underrättelse enligt punkt 1 ska de under ordinarie arbetstid och utan dröjsmål vidarebefordra denna information till transportören eller terminaloperatören.

3. Transportörer och terminaloperatörer ska anvisa platser i eller utanför hamnterminaler, där personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kan anmäla sin ankomst och begära assistans. Dessa platser ska vara tydligt skyltade och i tillgänglig form erbjuda grundläggande information om hamnterminalen och den assistans som erbjuds.

Artikel 13

Kvalitetsnormer för assistans

1. Terminaloperatörer och transportörer som driver hamnterminaler eller utför passagerartransporter med totalt över 100 000 kommersiella passagerarrörelser under det föregående kalenderåret ska inom sina respektive behörighetsområden fastställa kvalitetsnormer för den assistans som anges i bilagorna II och III och, i tillämpliga fall genom sina organisationer, fastställa resurskrav för att uppfylla dessa normer i samarbete med organisationer som företräder personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

2. Terminaloperatörer och transportörer ska offentliggöra de kvalitetsnormer som avses i punkt 1, fysiskt eller via Internet i tillgänglig form och på samma språk som information i allmänhet görs tillgänglig för alla passagerare.

Artikel 14

Utbildning och instruktioner

Utan att det påverkar tillämpningen av den internationella konventionen och koden om normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning och de bestämmelser som antagits enligt den reviderade konventionen för sjöfarten på Rhen och konventionen om regelverket för sjöfarten på Donau, ska transportörer och, i förekommande fall, terminaloperatörer införa förfaranden för utbildning om funktionshinder, inbegripet instruktioner, och se till

- a) att deras personal, inbegripet alla personer som anställts av någon annan utförande part, som ger direkt assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, har fått utbildning eller instruktioner enligt bilaga IV delarna A och B, och
- b) att deras personal som annars ansvarar för reservation och biljettförsäljning eller ombordstigning och landstigning, inbegripet personal som anställts av någon annan utförande part, har fått utbildning eller instruktioner enligt bilaga IV del A.

Artikel 15

Ersättning för rörelsehjälpmedel eller annan specifik utrustning

1. Transportörer och terminaloperatörer ska vara ansvariga för skada som uppstått till följd av förlust av eller skador på rörelsehjälpmedel eller annan specifik utrustning som används av en person med funktionshinder eller nedsatt rörelseförmåga, om den händelse som orsakade skadan berodde på fel eller försummelse från transportörens eller terminaloperatörens sida. Fel eller försummelse från transportörens sida ska antas föreligga om skadan har vållats genom en sjöfartsolycka.
2. Den ersättning som avses i punkt 1 ska motsvara återanskaffningsvärdet av berörd utrustning eller, i förekommande fall, reparationskostnaderna.
3. Punkterna 1 och 2 ska inte tillämpas om artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 392/2009 av den 23 april 2009 om transportörens skadeståndsansvar i samband med olyckor vid passagerarbefordran till sjöss⁽¹⁾ är tillämplig.
4. Vidare ska alla ansträngningar göras för att snabbt få fram tillfälliga ersättningshjälpmedel.

KAPITEL III

SKYLDIGHETER FÖR TRANSPORTÖRER OCH TERMINALOPERATÖRER VID STÖRNINGAR AV RESAN

Artikel 16

Information vid inställda eller försenade avgångar

1. Vid inställda eller försenade avgångar för passagerartransporter eller kryssningar ska transportören eller, i förekommande

fall, terminaloperatören underrätta de passagerare som ska resa från hamnterminalen om läget så snart som möjligt, dock senast 30 minuter efter angiven avgångstid, och om den beräknade avgångs- och ankomsttiden så snart som denna information finns tillgänglig.

2. Om passagerare missar en anslutande transport på grund av en inställd eller försenad avgång, ska transportören och, i förekommande fall, terminaloperatören göra rimliga ansträngningar för att underrätta berörda passagerare om alternativa anslutningar.

3. Transportören eller, i förekommande fall, terminaloperatören ska se till att personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet får den information som krävs enligt punkterna 1 och 2 i tillgänglig form.

Artikel 17

Assistans vid inställda eller försenade avgångar

1. Om en transportör på skäligen grunder kan anta att en avgång med en passagerartransport eller en kryssning kommer att ställas in eller bli försenad med mer än 120 minuter i förhållande till den angivna avgångstiden, ska passagerare som reser från hamnterminaler kostnadsfritt erbjudas snacks, måltider eller förfriskningar i skäligen proportion till väntetiden, förutsatt att sådana finns tillgängliga eller på ett rimligt sätt kan tillhandahållas.
2. Vid inställda eller försenade avgångar som medför att passageraren måste övernatta en eller flera nätter eller bli kvar längre än planerat, ska transportören om det är fysiskt möjligt kostnadsfritt erbjuda passagerare som reser från hamnterminaler lämplig inkvartering ombord eller i land och transport mellan hamnterminalen och inkvarteringen, utöver de snacks, måltider eller förfriskningar som föreskrivs i punkt 1. Transportören får, för varje passagerare, begränsa den totala kostnaden för inkvartering i land till 120 EUR, exklusive transport mellan hamnterminalen och inkvarteringen.
3. När punkterna 1 och 2 tillämpas ska transportören särskilt uppmärksamma behoven hos personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet och deras eventuella ledsagare.

Artikel 18

Ombokning och återbetalning vid inställda eller försenade avgångar

1. Om en transportör på skäligen grunder kan anta att en passagerartransport kommer att ställas in eller att avgången från en hamnterminal försenas med mer än 120 minuter, ska passagerarna omedelbart få välja mellan
  - a) ombokning till en resa med jämförbara villkor enligt transportavtalet till slutdestinationen så snart som möjligt,
  - b) återbetalning motsvarande biljettpriset och, i tillämpliga fall, en kostnadsfri returreisa till den första avresepunkten enligt transportavtalet så snart som möjligt.

⁽¹⁾ EUT L 131, 28.5.2009, s. 24.

2. Om en passagerartransport ställs in eller avgången från en hamn försenas med mer än 120 minuter, ska passagerarna ha rätt till sådan ombokning eller återbetalning motsvarande biljettpriset från transportören.

3. Den återbetalning som avses i punkterna 1 b och 2 ska göras kontant inom sju dagar genom elektronisk banköverföring, bankgirering eller bankcheck och motsvara biljettens hela inköpspris, för den eller de delar av resan som inte har genomförts och för den eller de delar som redan har verkställts om resan inte längre tjänar något syfte i förhållande till passagerarens ursprungliga resplan.

Artikel 19

Ersättning för biljettpriset vid försenad ankomst

1. Passagerare kan, utan att förlora rätten till transport, begära att få ersättning från transportören om deras ankomst till slutdestinationen enligt transportavtalet försenas. Den lägsta ersättningen ska vara 25 % av biljettpriset för en försening på minst

- a) en timme i fråga om en planerad resa på upp till fyra timmar,
- b) två timmar i fråga om en planerad resa på över fyra timmar, men som inte överstiger åtta timmar,
- c) tre timmar i fråga om en planerad resa på över åtta timmar, men som inte överstiger 24 timmar, eller
- d) sex timmar i fråga om en planerad resa på över 24 timmar.

Om förseningen överskrider dubbla antalet timmar i leden a–d ska ersättning uppgå till 50 % av biljettpriset.

2. Passagerare som har ett abonnemang eller periodkort och som under dess giltighetstid upprepade gånger har drabbats av försenad ankomst får begära lämplig ersättning i enlighet med transportörens ersättningsbestämmelser. Dessa bestämmelser ska ange kriterierna för att fastställa försenad ankomst och beräkna ersättningen.

3. Ersättningen ska beräknas i proportion till det pris som passageraren faktiskt erlagt för den försenade passagerartransporten.

4. Om transporten avser en ut- och återresa ska ersättningen för försenad ankomst under antingen ut- eller återresan beräknas i proportion till halva det pris som erlagts för passagerartransporten.

5. Ersättningen ska betalas inom en månad från det att begäran om ersättning lämnades in. Ersättningen får erläggas i form av värdebevis och/eller andra tjänster, förutsatt att villkoren är flexibla, särskilt när det gäller giltighetsperioden och

destinationen. På begäran av passageraren ska ersättningen betalas i pengar.

6. Ersättningen av biljettpriset får inte minskas genom avdrag för transaktionskostnader, till exempel avgifter eller telefon- eller portokostnader. Transportören får fastställa en lägsta gräns under vilken ingen ersättning ska utgå. Denna gräns får inte överstiga 10 EUR.

Artikel 20

Undantag

1. Artiklarna 17, 18 och 19 ska inte tillämpas på passagerare med öppna biljetter så länge som avgångstiden inte har specificerats, med undantag för resenärer som har ett abonnemang eller periodkort.

2. Artiklarna 17 och 19 ska inte tillämpas om passageraren informeras om att avgången är inställd eller försenad före biljettköpet eller om förseningen eller den inställda turen beror på ett fel av passageraren.

3. Artikel 17.2 ska inte tillämpas om den inställda turen eller förseningen beror på väderförhållanden som äventyrar den säkra driften av fartyget.

4. Artikel 19 ska inte tillämpas om den inställda turen eller förseningen beror på väderförhållanden som äventyrar den säkra driften av fartyget, eller på extraordinära omständigheter som hindrar utförandet av passagerartransporten, och som inte kunde ha undvikits även om alla rimliga åtgärder hade vidtagits.

Artikel 21

Ytterligare fordringar

Ingenting i denna förordning ska hindra passagerare från att inför nationella domstolar begära skadestånd i enlighet med nationell lagstiftning när det gäller förluster till följd av inställda eller försenade transporttjänster, bland annat med stöd av direktiv 90/314/EG.

KAPITEL IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM INFORMATION OCH KLAGOMÅL

Artikel 22

Rätt till information om resan

Transportörer och terminaloperatörer ska inom sina respektive behörighetsområden ge passagerarna adekvat information i tillgängligt format under hela resan och på samma språk som information i allmänhet görs tillgänglig för alla passagerare. Särskild vikt ska fästas vid behoven hos personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

*Artikel 23***Information om passagerarnas rättigheter**

1. Transportörer och terminaloperatörer ska inom sina respektive behörighetsområden se till att information om passagerarnas rättigheter enligt denna förordning görs offentligt tillgänglig ombord på fartygen och i hamnterminalerna. Informationen ska tillhandahållas i tillgänglig form och på samma språk som information i allmänhet görs tillgänglig för alla passagerare. När informationen tillhandahålls ska särskild vikt fästas vid behoven hos personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

2. För att uppfylla det informationskrav som avses i punkt 1 får transportörer och terminaloperatörer använda en sammanfattning av bestämmelserna i denna förordning som kommissionen utarbetat på Europeiska unionens samtliga officiella språk och gjort tillgänglig för dem.

3. Transportörer och terminaloperatörer ska på lämpligt sätt ombord på fartygen och i hamnterminalerna informera passagerarna om kontaktuppgifterna till det tillsynsorgan som medlemsstaten har utsett enligt artikel 25.1.

*Artikel 24***Klagomål**

1. Transportörerna ska inrätta eller ha infört en mekanism för hantering av klagomål avseende rättigheter och skyldigheter som omfattas av denna förordning.

2. Om en passagerare som omfattas av denna förordning vill lämna in ett klagomål till transportören, ska han göra detta inom två månader från den dag då tjänsten utfördes eller borde ha utförts. Inom en månad efter det att transportören mottagit ett klagomål, ska den underrätta passageraren om huruvida hans klagomål har accepterats, avslagits eller fortfarande behandlas. Tiden för att lämna det slutliga svaret får inte överstiga tre månader från mottagandet av ett klagomål.

KAPITEL V

EFTERLEVNAD OCH NATIONELLA TILLSYNSORGAN*Artikel 25***Nationella tillsynsorgan**

1. Varje medlemsstat ska utse ett eller flera nya eller befintliga organ med ansvar för att denna förordning efterlevs när det gäller passagerartransporter och kryssningar från hamnar inom det egna territoriet och passagerartransporter från ett tredjeland till sådana hamnar. Varje organ ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att se till att denna förordning efterlevs.

Varje organ ska vad gäller organisation, beslut om finansiering, rättslig struktur och beslutsfattande vara oberoende av transportörer, researrangörer och terminaloperatörer.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om det eller de organ som de har utsett enligt denna artikel.

3. Alla passagerare får lämna klagomål i enlighet med nationell lagstiftning till ett behörigt organ som har utsetts enligt punkt 1 eller till ett annat behörigt organ som en medlemsstat har utsett, när det gäller en påstådd överträdelse av denna förordning.

En medlemsstat får besluta

a) att passageraren som en första åtgärd ska lämna klagomålet enligt denna förordning till transportören, och/eller

b) att det nationella tillsynsorganet eller annat behörigt organ som en medlemsstat utsett ska utgöra klagoinstans för de tvister som inte löses enligt artikel 24.

4. Medlemsstater som har valt att undanta vissa tjänster i enlighet med artikel 2.4 ska se till att det finns en jämförbar mekanism för kontroll av att passagerarnas rättigheter efterlevs.

*Artikel 26***Rapport om efterlevnad**

Den 1 juni ... (*) och vartannat år därefter ska de tillsynsorgan som har utsetts enligt artikel 25 lämna en rapport om sin verksamhet under de två föregående kalenderåren, med bland annat en beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att genomföra bestämmelserna i denna förordning, närmare uppgifter om de sanktioner som har införts och statistiska uppgifter om de klagomål och sanktioner som har tillämpats.

*Artikel 27***Samarbete mellan tillsynsorgan**

De nationella tillsynsorgan som avses i artikel 25.1 ska i tillämpliga fall utbyta information om sitt arbete och sina beslutsprinciper och sin beslutspraxis. Kommissionen ska stödja tillsynsorganen i detta arbete.

*Artikel 28***Sanktioner**

Medlemsstaterna ska fastställa regler för sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de följs. De fastställda sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla dessa regler och åtgärder till kommissionen senast den ... (**) och utan dröjsmål anmäla varje senare ändring som berör dem.

(*) Vänligen inför det datum som infaller två år efter tillämpningsdagen för denna förordning.

(**) Vänligen för in tillämpningsdagen för denna förordning.

KAPITEL VI
SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 29

Rapportering

Senast den ... (*) ska kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur denna förordning tillämpas och om dess verkan. Denna rapport ska vid behov åtföljas av lagstiftningsförslag för mer detaljerat genomförande av bestämmelserna i denna förordning eller om ändringar av förordningen.

Artikel 30

Ändring av förordning (EG) nr 2006/2004

I bilagan till förordning (EG) nr 2006/2004 ska följande punkt läggas till:

"19. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr .../2009 av den ... om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar (*).

(*) EUT L ...".

Artikel 31

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den ... (**).

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ...

På Europaparlamentets vägnar

...

Ordförande

På rådets vägnar

...

Ordförande

(*) Tre år efter denna förordnings tillämpningsdag.

(**) EUT: 36 månader efter det att denna förordning har offentliggjorts.

BILAGA I

Rätt till återbetalning eller ombokning för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet enligt artikel 8

1. När det hänvisas till denna bilaga ska personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet få möjlighet att välja mellan följande, nämligen
  - a) — återbetalning inom sju dagar i kontanter, genom elektronisk banköverföring, bankgirering eller bankcheck motsvarande biljettens hela inköpspris, för den eller de delar av resan som inte har verkställts och för den eller de delar som redan har verkställts om resan inte längre tjänar något syfte i förhållande till passagerarens ursprungliga resplan, samt, där det är relevant,
    - en returtransport till den första avresepunkten, vid första möjliga tillfälle, eller
  - b) ombokning till en resa till slutdestinationen enligt transportavtalet så snart som möjligt med jämförbara villkor, eller
  - c) ombokning till en resa till slutdestinationen enligt transportavtalet med jämförbara villkor vid ett senare datum enligt passagerarens val och beroende på tillgången på biljetter.
2. Punkt 1 a ska också gälla för passagerare vars resa utgör en del av ett paket, utom vad gäller rätten till ersättning när en sådan rätt uppstår enligt direktiv 90/314/EEG ⁽¹⁾.
3. När en stad eller en region har flera hamnar och en transportör erbjuder en passagerare en resa till en annan hamn än den som reservationen avsåg, ska transportören stå för kostnaderna för transport av passageraren från denna andra hamn antingen till den hamn som reservationen gällde eller till en annan närliggande destination som överenskommits med passageraren.

⁽¹⁾ EGT L 158, 23.6.1999, s. 55.

BILAGA II

Assistans i hamnar, inklusive ombordstigning och landstigning, enligt artiklarna 10 och 13

1. Den assistans och de arrangemang som är nödvändiga för att personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska kunna
    - anmäla sin ankomst till en hamnterminal och sin begäran om assistans,
    - förflytta sig från en ankomstpunkt till incheckningen, om sådan finns, eller till fartyget,
    - checka in och registrera bagage, om nödvändigt,
    - förflytta sig från incheckningsdisken, om sådan finns, till fartyget, genom utrese- och säkerhetskontrollerna,
    - gå ombord på fartyget, med hjälp av hissar, rullstolar eller annan assistans som i förekommande fall kan behövas,
    - förflytta sig från fartygets dörr till sina platser/områden,
    - förvara och hämta sitt bagage på fartyget,
    - förflytta sig från sina platser till fartygets dörr,
    - stiga i land från fartyget, med hjälp av hissar, rullstolar eller annan assistans som i förekommande fall kan behövas,
    - hämta bagage, om nödvändigt, och fortsätta genom inrese- och tullkontrollerna,
    - förflytta sig från bagagehallen eller landstigningspunkten till en angiven utgång,
    - ta sig till toaletten (om sådan finns) om så är nödvändigt.
  2. När en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet åtföljs av en ledsagare måste denna person på begäran ges tillfälle att ge den assistans som behövs i hamnen och vid ombordstigning och landstigning.
  3. Hantering av all nödvändig rörlighetsutrustning, inklusive elektriska rullstolar.
  4. Tillfälliga hjälpmedel som ersättning för skadade eller förlorade rörelsehjälpmedel, dock inte nödvändigtvis identiska sådana.
  5. Hantering av erkända ledarhundar, i förekommande fall.
  6. Förmedling, i tillgänglig form, av den information som behövs för ombordstigning och landstigning.
-

*BILAGA III***Assistans ombord på fartyg enligt artiklarna 10 och 13**

1. Transport av erkända ledarhundar ombord på fartyget, med förbehåll för nationella bestämmelser.
  2. Transport av medicinsk utrustning och de rörelsehjälpmedel som är nödvändiga för personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, inbegripet elektriska rullstolar.
  3. Förmedling av väsentlig reseinformation i tillgänglig form.
  4. Alla rimliga ansträngningar för att anpassa sittplatsen så att behoven för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet på begäran tillgodoses, med förbehåll för säkerhetskrav och tillgång.
  5. Assistans för att ta sig till toaletten (om sådan finns) om så är nödvändigt.
  6. Om en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet assisteras av en ledsagare ska transportföretaget göra alla rimliga ansträngningar för att ledsagaren ska få en sittplats eller hytt bredvid personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.
-

BILAGA IV

Utbildning, inklusive instruktioner, om funktionshinder enligt artikel 14**A. Utbildning, inklusive instruktioner, för att höja medvetenheten rörande funktionshinder**

Utbildning, inklusive instruktioner, för att höja medvetenheten rörande funktionshinder ska innehålla följande:

- Åtgärder för att höja medvetenheten om och lämpligt bemötande av passagerare med fysiska eller sensoriska hinder (hörsel och syn), dolda svårigheter eller inlärningssvårigheter, inklusive hur man skiljer mellan olika förmågor hos personer vars rörlighet eller orienterings- eller kommunikationsförmåga kan vara nedsatt.
- De hinder som personer med funktionshinder och nedsatt rörlighet stöter på, inbegripet attitydmässiga, miljömässiga, fysiska och organisatoriska hinder.
- Erkända ledarhundar, inbegripet deras roll och behovet av ledarhund.
- Hantering av oväntade händelser.
- Kunskap om mänskligt beteende och metoder för kommunikation med personer med nedsatt hörsel, personer med nedsatt syn, personer med talsvårigheter och personer med inlärningssvårigheter.
- Allmän kunskap om IMO:s riktlinjer avseende rekommendationen om anpassning av passagerarfartyg med hänsyn till äldre personer och personer med funktionshinder.

B. Utbildning av, inklusive instruktioner till, personal som ger assistans till personer med funktionshinder

Utbildning av, inklusive instruktioner till, personal som ger assistans till personer med funktionshinder innehåller följande:

- Hur man kan hjälpa rullstolsanvändare att ta sig i och ur en rullstol.
  - Hur man ger assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet som reser med en erkänd ledarhund, inbegripet en sådan hunds roll och behov.
  - Tekniker för ledsagning av personer med nedsatt syn och för hantering och transport av erkända ledarhundar.
  - Förståelse av de typer av utrustning som personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet använder som hjälp och kunskap om aktsam hantering av sådan utrustning.
  - Användning av den gällande utrustningen för assistans vid ombordstigning och landstigning och kunskap om de lämpliga assistansförfaranden vid ombordstigning och landstigning som är avsedda att trygga säkerheten och värdigheten för personer med funktionshinder och nedsatt rörlighet.
  - Förståelse för behovet av tillförlitlig och professionell assistans. Även medvetenhet om det faktum att vissa passagerare med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kan uppleva sig som sårbara under resan på grund av deras beroende av den assistans som ges.
  - Kunskaper om första hjälpen.
-

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

De 4 december 2008 lade kommissionen fram förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen ⁽¹⁾.

Den 23 april 2009 antog Europaparlamentet sitt yttrande vid första behandlingen ⁽²⁾.

Den 9 oktober 2009 nådde rådet en politisk överenskommelse om utkastet till förordning. Efter juristlingvisternas granskning antog rådet sin ståndpunkt vid första behandlingen den 11 mars 2010 i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet i artikel 294 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Rådet har under sitt arbete tagit hänsyn till yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Regionkommittén avstod från att avge något yttrande.

II. ANALYS AV STÅNDPUNKTEN VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

1. Allmänt

Förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar utgör en del av EU:s allmänna mål att stärka passagerarnas rättigheter, särskilt rättigheter för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet. Liknande lagstiftning har redan antagits för passagerare i samband med flygresor ⁽³⁾ eller tågresor ⁽⁴⁾. Förslaget innehåller å ena sidan bestämmelser om icke-diskriminerande tillgänglighet och assistans för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet och, å andra sidan, bestämmelser om rätt till assistans, information och eventuellt ersättning vid förseningar eller inställda resor för alla passagerarkategorier.

Rådet är visserligen ense med kommissionen vad beträffar förslagets syfte, men rådets strategi ledde till betydande ändringar av det ursprungliga förslaget. Ett antal av de föreslagna bestämmelserna kunde inte godtas eftersom de medför alltför tunga administrativa bördor och därav följande kostnader för transportörer och nationella administrationer utan att ge det mervärde som för passagerare skulle uppväga dessa olägenheter. Andra bestämmelser formulerades om i syfte att förenkla och förtydliga förordningen.

På grund av denna strategi ändras kommissionens ursprungliga förslag i stor utsträckning genom ståndpunkten vid första behandlingen genom att det redigeras om och genom att flera bestämmelser i texten utgår. Detta innebär att inga av de ändringsförslag som införts i Europaparlamentets yttrande vid första behandlingen relaterade till dessa strykningar godtagits av rådet.

2. Centrala policyfrågor

i) Tillämpningsområde

Geografiskt tillämpningsområde

Kommissionen föreslog att förordningen bör tillämpas på passagerartransporter och kryssningar mellan hamnar belägna i medlemsstaterna eller i hamnar i medlemsstaterna.

⁽¹⁾ Dok. 11990/08.

⁽²⁾ A6-0209/2009.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91, EUT L 46, 17.2.2004, s. 1, och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 av den 5 juli 2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet, EUT L 204, 26.7.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 av den 23 oktober 2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer, EUT L 315, 3.12.2007, s. 14.

Rådet anser att kommissionens förslag bör klargöras i detta avseende för att undvika en snedvridning av konkurrensen mellan passagerartransporter inom EU och utanför EU. Därför finjusteras de ovan nämnda bestämmelserna i rådets ständpunkt vid första behandlingen. Där skiljer man mellan passagerartransporter där ombordstigningshamnen är belägen inom en medlemsstats territorium å ena sidan, och passagerartransporter där ombordstigningshamnen är belägen utanför en medlemsstats territorium men landstigningshamnen är belägen inom en medlemsstats territorium, å andra sidan. I det senare fallet kommer förordningen endast att tillämpas om trafiken bedrivs av en unionstransportör. Definitionen av en unionstransportör bör dock tolkas så brett som möjligt för att täcka de flesta passagerartransporter EU-hamnar och hamnar utanför EU. När det gäller kryssningar kommer förordningen endast att tillämpas på kryssningar där ombordstigningshamnen är belägen inom en medlemsstats territorium.

Dessutom har rådet infört en definition av "medlemsstats territorium".

Undantag från tillämpningsområdet

Kommissionens ursprungliga förslag omfattade i princip alla passagerartransporter, oavsett antalet passagerare som transporteras, sträckan för transporten, syftet med resan, osv. Kommissionen hade endast tänkt sig en möjlighet för medlemsstaterna att undanta transporter som omfattas av avtal om allmännyttiga tjänster.

Rådet anser att det är viktigt att anpassa dessa bestämmelser till vad som är praktiskt möjligt och nödvändigt. Det inför därför ett antal undantag där förordningens bestämmelser inte ska tillämpas. Rådet är enigt om att från tillämpningsområdet undanta passagerare som reser med fartyg som är certifierade för högst 36 passagerare, med fartyg som har en besättning som inte uppgår till fler än tre personer eller när sträckan för den totala passagerartransporten understiger 500 meter enkel resa. Dessutom undantas utflykts- och sightseeingturer (andra än kryssningar).

Förutom detta får medlemsstaterna, under två år från dagen för tillämpning av denna förordning, undanta sjögående fartyg på högst 300 bruttoton som används för inhemska transporter. Om en medlemsstat väljer att göra detta måste den emellertid se till att passagerarnas rättigheter är tillräckligt garanterade i nationell lagstiftning. Medlemsstaterna får även undanta passagerartransporter som omfattas av förpliktelser om allmännyttiga tjänster, avtal om allmännyttiga tjänster eller integrerade tjänster, förutsatt att passagerarnas rättigheter enligt denna förordning är tillräckligt garanterade i nationell lagstiftning.

Europaparlamentet följde i princip kommissionens synsätt, men införde en möjlighet för medlemsstaterna att undanta stads- och förortstrafik (ändring 10). Rådet beaktar inte denna ändring, men de undantag från det föreslagna tillämpningsområdet som rådet föreslår kommer i praktiken att innebära att sådana transporter kommer att undantas.

ii) Rättigheter för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet

Rådet stöder helhjärtat kommissionens mål att se till att personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet har icke-diskriminerande tillträde till transporter till sjöss och på inre vattenvägar. Rådet följer därför kommissionens förslag med smärre avvikelser, med undantag för vissa förenklingar och klargöranden.

När det gäller undantagen till rätten till transport hade kommissionen föreslagit att en person med funktionshinder kan vägras transport med hänvisning till säkerhetskrav eller passagerarfartygets struktur. Till detta har rådet lagt till hälsokrav för att beakta de fall när passagerarens hälsotillstånd inte medger att en säker transport av passageraren kan garanteras.

Europaparlamentet hade i detta avseende föreslagit att alla hänvisningar till säkerhetskrav stryks (ändringarna 1, 26 och 29) och att en hänvisning till service under säkra och värdiga former som går att förena med fartygsdriftens krav införs (ändring 27). Den sistnämnda ändringen införlivade rådet i sin ständpunkt vid första behandlingen, utom ordet "värdiga". Rådet anser att ingen förutom personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kan bestämma vad transport under värdiga former är och att ett sådant beslut inte bör fattas av transportören.

Enligt det ursprungliga förslaget kunde transportören kräva att en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ledsagas av en annan person som kan ge assistans. Enligt rådets ståndpunkt vid första behandlingen ska en sådan ledsagares resa vara kostnadsfri om transportören gör en sådan begäran för en passagerartransport.

När det gäller assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kommer sådan assistans att tillhandahållas förutsatt att den berörda personen underrättar transportören eller terminaloperatören senast två arbetsdagar i förväg (kommissionen hade föreslagit 48 timmar) och infinner sig i hamnen eller på en utsedd plats senast 60 minuter före ombordstigning eller avgångstid. Dessutom bör passageraren, om personen har särskilda behov i fråga om inkvartering eller sittplatser eller behov av att medföra medicinsk utrustning, underrätta transportören vid tidpunkten för reservationen om sådana behov, om detta behov är känt vid den tidpunkten. Detta tilläggskrav som rådet infört kommer att göra det möjligt för transportören att tillgodose dessa särskilda behov och ge den berörda personen bästa möjliga service.

Flera av Europaparlamentets ändringar gällde information i format som är tillgängliga för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet. Dessa införlivades av rådet. Detsamma gäller Europaparlamentets ändringar när det gäller att ersätta "assistansdjur" med "assistanshund".

iii) *Transportörers och terminaloperatörers skyldigheter vid störningar av resan*

I kommissionens förslag föreskrevs rätten till information, assistans (inbegripet måltider, förfriskningar och eventuellt hotellrum), ombokning och ersättning, samt ersättning av biljettpriset i fall av förseningar och i vissa fall inställda avgångar för passagerartransporter eller kryssningar. Ersättning av biljettpriset skulle dock inte betalas om förseningen eller den inställda avgången beror på undantagsomständigheter som står i vägen för utförandet av transporttjänsten.

Rådet instämmer i principen att transportörer och terminaloperatörer bör ta hand om sina passagerare och har utvidgat denna princip till att omfatta alla fall av inställda turer. I vissa fall är det dock inte möjligt eller rimligt att t.ex. informera om förseningar i en obemannad hamn. I rådets ståndpunkt vid första behandlingen införs därför begreppet hamnterminaler, dvs. bemannade terminaler i en hamn med vissa anläggningar och personal (t.ex. incheckning, biljettluckor eller vänthallar). Vissa skyldigheter för transportörer och terminaloperatörer gäller endast i fråga om passagerare som reser från sådana hamnterminaler. Så är fallet med information och assistans och, i viss utsträckning, ombokning och ersättning.

En annan faktor som ligger till grund för rådets ståndpunkt vid första behandlingen är sjösäkerheten. För att undvika att transportörer, av ekonomiska skäl, lägger ut från hamn eller ökar farten vid väderförhållanden som äventyrar en säker drift av fartyget, har ett undantag införts från skyldigheten att tillhandahålla inkvartering eller ersättning för biljettpriset i sådana fall. Dessutom har begreppen dåliga väderförhållanden och extraordinära omständigheter förklarats på ett icke uttömmande sätt i två skäl. Ytterligare undantag från rätten till assistans och ersättning har införts när passagerarna får information om inställda turer eller förseningar innan de köper biljetten eller när passageraren är orsak till att turen ställs in eller blir försenad. Slutligen har transportören fått möjlighet att begränsa kostnaden för inkvartering till 120 euro och att införa en lägsta gräns under vilken ingen ersättning ska utgå (biljetter som kostar 10 euro eller mindre).

Europaparlamentet har föreslagit undantag vid force majeure (ändringarna 23 och 60) eller om inställelse eller försening tillkännages i förväg (ändring 59). Andemeningen i dessa ändringar har beaktats av rådet. Dessutom har parlamentet föreslagit en gräns för kostnaden för inkvarteringen på två gånger biljettpriset (ändring 53). Rådet anser att detta är alltför ofördelaktigt för passagerare och transportörer i vissa fall och menar att gränsen på 120 euro är mera rimlig både för passagerare och transportörer.

iv) *Hantering av klagomål och nationella tillsynsorgan*

Kommissionens förslag innehåller detaljerade regler om hur transportörer ska hantera klagomål, i synnerhet omfattande rättsliga följder av att inte besvara klagomål och om utseende av nationella tillsynsorgan och deras behörighet.

Rådet instämmer i princip i förslaget, särskilt i att transportörer bör besvara klagomål från sina kunder, men inför större flexibilitet i systemet för att undvika oförutsebara konsekvenser för medlemsstaternas rättssystem eller förvaltningsstrukturer.

Europaparlamentet föreslog att varje medlemsstat skulle utse endast ett nationellt tillsynsorgan (ändringarna 5, 6, 66, 67 och 68) och att medlemsstaterna, inte transportörerna, skulle inrätta en oberoende mekanism för hantering av klagomål (ändring 65). Med hänsyn till flexibiliteten, såsom förklaras ovan, anser dock inte rådet att det är lämpligt att begränsa medlemsstaternas handlingsfrihet på detta sätt. Dessutom föreslog parlamentet att de nationella tillsynsorganen borde vara oberoende av alla kommersiella intressen (ändring 66). I ståndpunkten vid första behandlingen klargörs att dessa organ bör vara oberoende av transportörer, researrangörer och terminaloperatörer.

v) *Dag då förordningen börjar tillämpas*

Kommissionen föreslog att förordningen i sin helhet skulle börja tillämpas från och med två år efter offentliggörandet, men att vissa bestämmelser skulle börja tillämpas redan från och med ett år efter offentliggörandet.

I rådets ståndpunkt vid första behandlingen föreskrivs att hela förordningen ska tillämpas från och med tre år efter offentliggörandet.

3. Andra policyfrågor

Rådet beslutar att förenkla förordningens titel.

Rådet beslutar att förtydliga bestämmelserna om att anförtro underleverantörer vissa åligganden enligt förordningen genom att lägga till en allmän artikel om andra utförande parter.

Rådet beslutar att ta bort kravet på transportörer att föra separata räkenskaper för kostnaderna för assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, för att undvika onödiga administrativa bördor, särskilt för mindre transportörer. I samma anda beslutar rådet att begränsa skyldigheten att fastställa kvalitetsnormer för sådan assistans till att gälla större terminaloperatörer och transportörer, och att begränsa kraven på utbildning och instruktioner om funktionshinder till de personalkategorier som faktiskt behöver det.

4. Andra ändringar som antagits av Europaparlamentet

Ytterligare ändringsförslag, som inte togs med i rådets ståndpunkt vid första behandlingen, rör

- beaktande av behoven hos personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet i alla fall av konstruktion eller renovering av hamnar, terminaler och passagerarfartyg, utan förbehållet "när så är nödvändigt" (ändring 2),
- bestämmelserna om att ombordstigning för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet inte ska påverka de allmänna reglerna om passagerares ombordstigning (ändring 3),
- uppmaningen till kommissionen att föreslå klara regler för passagerares rättigheter på platser där omstigning sker från landtrafikmedel till transport till sjöss eller på inre vattenvägar (ändring 7),
- en övergripande lagstiftningsstrategi som omfattar alla transportmedel vid ett eventuellt framtida lagstiftningsinitiativ om passagerarrättigheter (ändring 8),

- inkluderandet av psykosocialt funktionshinder i definitionen av personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet (ändring 11),
- ändringarna i definitionen av *transportavtal* (ändring 14) och *biljettutfärdare* (ändring 15),
- de föreslagna definitionerna av *lättillgängligt format* (ändring 18), *passagerare* (ändring 19), *ankomst* (ändring 20), *avgång* (ändring 21), *biljettpris* (ändring 22) och *force majeure* (ändring 23),
- tillgänglighetsreglerna för transport av personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, som ska fastställas under de nationella tillsynsorganens kontroll, och att dessa regler ska omfatta även ledsagare samt tillgängligheten för de hjälpmedel de utrustats med (ändring 31),
- den skriftliga bekräftelse som ska ges av tillhandahållande av assistans för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet (ändring 34),
- assistans som anpassas efter de individuella behoven hos personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet (ändring 35),
- hamnarnas ledningsgruppers ansvar för att göra hamnarna tillgängliga för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet (ändring 37),
- möjligheten att komma överens om en kortare frist för underrättelse om behovet av assistans mellan den som tillhandahåller assistans och passageraren (ändring 38),
- kravet på att säkerställa att passageraren får en bekräftelse på att underrättelsen om behovet av assistans mottagits (ändring 39),
- transportörens skyldighet att få fram ersättande utrustning som lämpar sig efter den berörda passagerarens behov när rörelsehjälpmedel skadas under resan (ändring 50),
- att en passagerare vid försening inte bara bör erbjudas återbetalning av biljettpriset om han eller hon beslutar att inte resa med transportören (ändring 54),
- all ersättning som beviljas i enlighet med förordningen och som får räknas av från kompletterande ersättning (ändring 61),
- påföljderna som tillämpas vid överträdelse av förordningen, som kan bestå av ersättning (ändring 70),
- ändringarna 71, 72 och 75 om bilagorna till förordningen.

III. SLUTSATS

Vid fastställandet av sin ståndpunkt vid första behandlingen har rådet fullt ut beaktat kommissionens förslag och Europaparlamentets yttrande vid första behandlingen. När det gäller de ändringar som Europaparlamentet föreslår, noterar rådet att ett stort antal ändringar i princip, delvis eller i sin helhet – redan har införts i ståndpunkten vid första behandlingen.

RÅDETS STÅNDPUNKT (EU) nr 6/2010 VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om nya livsmedel, om ändring av förordning (EG) nr 1331/2008 och om upphävande av förordning (EG) nr 258/97 och kommissionens förordning (EG) nr 1852/2001

Antagen av rådet den 15 mars 2010

(Text av betydelse för EES)

(2010/C 122 E/03)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Den fria rörligheten för säkra och hälsosamma livsmedel är en väsentlig del av den inre marknaden och bidrar i hög grad till att skydda medborgarnas hälsa och välbefinnande samt till att tillvarata deras sociala och ekonomiska intressen. Skillnader mellan nationella lagar och andra författningar som gäller säkerhetsbedömning och godkännande av nya livsmedel kan hindra den fria rörligheten för dessa och därmed skapa orättvisa konkurrensvillkor.
- (2) Ett gott skydd för folkhälsan bör säkerställas i unionens politik. Vederbörlig uppmärksamhet bör när så är lämpligt ägnas skyddet av miljö och djurs välbefinnande.
- (3) Unionsbestämmelser om nya livsmedel fastställdes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 258/97 av den 27 januari 1997 om nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser ⁽³⁾ och genom kommissionens förordning (EG) nr 1852/2001 av den 20 september 2001 om fastställande av närmare bestämmelser om att göra vissa uppgifter tillgängliga för allmänheten och om skydd av uppgifter som ska tillhandahållas enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 258/97 ⁽⁴⁾. Av tydlighetsskäl bör förordning (EG) nr 258/97 och förordning (EG) nr 1852/2001 upphävas, och förordning (EG) nr 258/97 bör ersättas med den här förordningen.

Kommissionens rekommendation 97/618/EG av den 29 juli 1997 om de vetenskapliga aspekterna på och utformningen av information som skall lämnas som stöd för ansökningar om att släppa ut nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser på marknaden, samt utarbetandet av de första utvärderingsrapporterna enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 258/97 ⁽⁵⁾ blir därigenom obsolet med avseende på nya livsmedel.

- (4) För att säkerställa kontinuiteten med förordning (EG) nr 258/97 bör kriteriet för huruvida ett livsmedel anses vara nytt även fortsättningsvis vara att det inte i någon betydande omfattning har använts som människoföda inom unionen före den dag då förordning (EG) nr 258/97 blev tillämplig, det vill säga den 15 maj 1997. Med användning inom unionen avses användning inom medlemsstaterna oberoende av dagen för deras anslutning till Europeiska unionen.
- (5) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet ⁽⁶⁾ är tillämplig. Den befintliga definitionen av nytt livsmedel bör göras tydligare och uppdateras genom att befintliga kategorier ersätts med en hänvisning till den allmänna definitionen av livsmedel i den förordningen.
- (6) Det bör också klargöras att ett livsmedel bör betraktas som nytt när en produktionsteknik som inte tidigare använts i unionen för livsmedelsproduktion tillämpas på det livsmedlet. Särskilt ny teknik inom avel och växtföreläggning och livsmedelsproduktion som har en inverkan på livsmedel och därmed eventuellt på livsmedelssäkerheten, bör omfattas av denna förordning. Till nya livsmedel bör därför räknas livsmedel som härrör från djur och som framställts genom icke-traditionell avelsteknik eller från deras avkomma, livsmedel som härrör från växter som framställts genom icke-traditionell föreläggningsteknik, livsmedel som framställts genom nya produktionsprocesser som kan ha en inverkan på livsmedel samt livsmedel som innehåller eller består av konstruerade nanomaterial. Livsmedel som framställts av nya växtsorter eller djurraser som är resultatet av traditionella avels- eller föreläggningstekniker bör inte betraktas som nya livsmedel. Vidare bör det klargöras att livsmedel från tredjeländer som är nya i unionen kan betraktas

⁽¹⁾ EUT C 224, 30.8.2008, s. 81.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 25 mars 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den ... (ännu ej offentliggjord i EUT), Europaparlamentets ståndpunkt av den ... (ännu ej offentliggjord i EUT).

⁽³⁾ EGT L 43, 14.2.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT L 253, 21.9.2001, s. 17.

⁽⁵⁾ EGT L 253, 16.9.1997, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 31, 1.2.2002, s. 1.

som traditionella endast om de härrör från primärproduktion enligt definitionen i förordning (EG) nr 178/2002, oavsett om de är bearbetade eller obearbetade (t.ex. frukt, sylt, fruktjuice). Livsmedel som framställts på detta sätt bör dock inte inbegripa livsmedel som har framställts av djur eller växter på vilka en icke-traditionell avels- eller förädlingsteknik tillämpats, livsmedel som har framställts från avkomman från sådana djur eller livsmedel på vilka en ny produktionsmetod tillämpas.

(7) I ljuset av yttrandet av den 16 januari 2008 från Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik, som inrättades genom kommissionens beslut av den 16 december 1997, och yttrandet från Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet av den 15 juli 2008 har emellertid teknik för kloning av djur, såsom somatisk cellkärnöverföring, sådana specifika egenskaper att denna förordning inte kan behandla alla kloningsfrågor. Därför bör livsmedel framställda från djur vilka har erhållits genom användning av en kloningsteknik och från deras avkomma bli föremål för en rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet, vid behov följd av ett lagstiftningsförslag. Om det antas särskild lagstiftning bör tillämpningsområdet för denna förordning anpassas i enlighet därmed.

(8) Tillämpningsåtgärder bör antas, så att det finns kriterier för att underlätta bedömningen av huruvida ett livsmedel användes som människoföda i någon betydande omfattning inom unionen före den 15 maj 1997. Om ett livsmedel före den dagen uteslutande användes som eller i kosttillskott enligt definitionen i direktiv 2002/46/EG⁽¹⁾ bör det få släppas ut på marknaden inom unionen efter den dagen för samma användning utan att betraktas som nytt livsmedel. Denna användning som eller i kosttillskott bör dock inte beaktas vid bedömningen av huruvida livsmedlet användes som människoföda i någon betydande omfattning inom unionen före den 15 maj 1997. Användning av livsmedlet i fråga för andra ändamål än till exempel som eller i kosttillskott bör därför godkännas i enlighet med denna förordning.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/46/EG av den 10 juni 2002 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosttillskott (EGT L 183, 12.7.2002, s. 51).

(9) Användning av konstruerade nanomaterial i livsmedelsproduktionen kan komma att öka till följd av framtida teknikutveckling. För att säkerställa en hög hälsoskyddsnivå för människor, fri rörlighet för varor och rättssäkerhet för tillverkarna är det nödvändigt att utarbeta en enhetlig definition av konstruerade nanomaterial på internationell nivå. Unionen bör sträva efter att uppnå en överenskommelse om en definition inom lämpliga internationella forum. Om en sådan överenskommelse nås bör definitionen av konstruerade nanomaterial i denna förordning anpassas därefter.

(10) Livsmedelsprodukter som framställts av livsmedelsingredienser som inte omfattas av denna förordning bör inte betraktas som nya livsmedel, särskilt om produkten framställts genom ändring av livsmedlets ingredienser eller sammansättningen hos eller mängden av sådana livsmedelsingredienser. Ändringar av en livsmedelsingrediens, t.ex. selektiva extrakt eller användning av andra delar av en växt, som hittills inte använts som människoföda inom unionen, bör fortfarande omfattas av förordningen.

(11) Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel⁽²⁾ bör tillämpas när en produkt med hänsyn till dess samtliga egenskaper kan omfattas både av definitionen av läkemedel och av definitionen av en produkt som omfattas av annan unionslagstiftning. I detta avseende bör en medlemsstat, om den i enlighet med direktiv 2001/83/EG fastställer att en produkt är ett läkemedel, kunna begränsa utsläppandet på marknaden av en sådan produkt i enlighet med unionsrätten. Dessutom är läkemedel undantagna från den definition av livsmedel som fastställs i förordning (EG) nr 178/2002 och bör inte omfattas av den här förordningen.

(12) Nya livsmedel som godkänts enligt förordning (EG) nr 258/97 bör behålla sin status som nya livsmedel, men godkännande bör krävas för nya användningsområden för dessa livsmedel.

⁽²⁾ EGT L 311, 28.11.2001, s. 67.

- (13) Livsmedel som är avsedda för teknisk användning eller som är genetiskt modifierade bör inte omfattas av denna förordning. Genetiskt modifierade livsmedel som omfattas av förordning (EG) nr 1829/2003 ⁽¹⁾, livsmedel som enbart används som tillsatser som omfattas av förordning (EG) nr 1333/2008 ⁽²⁾, aromer som omfattas av förordning (EG) nr 1334/2008 ⁽³⁾, enzymer som omfattas av förordning (EG) nr 1332/2008 ⁽⁴⁾ och extraktionsmedel som omfattas av direktiv 2009/32/EG ⁽⁵⁾ bör därför inte omfattas av den här förordningen.
- (14) Användningen av vitaminer och mineraler regleras av specifik särslagstiftning på livsmedelsområdet. Vitaminer och mineraler som omfattas av direktiv 2002/46/EG, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1925/2006 av den 20 december 2006 om tillsättning av vitaminer och mineralämnen och av vissa andra ämnen i livsmedel ⁽⁶⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/39/EG av den 6 maj 2009 om livsmedel för särskilda näringsändamål (omarbetning) ⁽⁷⁾ bör därför inte omfattas av den här förordningen. Dessa specifika rättsakter omfattar dock inte fall där de godkända vitaminerna och mineralämnena har framställts genom produktionsmetoder eller med användning av nya källor som inte beaktades när de godkändes. I avvaktan på ändringar av dessa specifika rättsakter bör sådana vitaminer och mineralämnen därför inte undantas från den här förordningens tillämpningsområde om produktionsmetoderna eller de nya källorna innebär betydande förändringar av sammansättningen eller strukturen på vitaminerna eller mineralerna som påverkar deras näringsvärde, hur de metaboliseras eller halten av icke önskvärda ämnen.
- (15) Nya livsmedel, utom vitaminer och mineraler, avsedda för särskilda näringsändamål, för berikning av livsmedel eller som kosttillskott, bör bedömas i enlighet med denna förordning. De bör också i fortsättningen omfattas av bestämmelserna i direktiv 2002/46/EG, förordning (EG) nr 1925/2006, direktiv 2009/39/EG och i de särdirektiv som avses i direktiv 2009/39/EG samt i bilaga I till det direktivet.
- (16) Bedömningen av huruvida ett livsmedel använts som människoföda i någon betydande omfattning inom unionen före den 15 maj 1997 bör grundas på den information som lämnas av livsmedelsföretagare och i förekommande fall stöds av annan information som är tillgänglig i medlemsstaterna. Om det saknas information eller tillräcklig information om att livsmedlet använts som människoföda före den 15 maj 1997, bör ett enkelt och tydligt förfarande, där kommissionen, medlemsstaterna och eventuella berörda parter deltar, fastställas för inhämtande av sådan information.
- (17) Nya livsmedel bör släppas ut på marknaden inom unionen endast om de är säkra och inte vilseleder konsumenten. Dessutom bör det nya livsmedlet, om det är avsett att ersätta ett annat livsmedel, inte avvika från detta livsmedel på ett sätt som skulle vara näringsmässigt ofördelaktigt för konsumenten.
- (18) Det är nödvändigt att tillämpa ett harmoniserat centraliserat förfarande för säkerhetsbedömningar och godkännanden som är effektivt, tidsbegränsat och tydligt. För att ytterligare harmonisera olika godkännandeförfaranden för livsmedel bör säkerhetsbedömning av nya livsmedel och införandet av dem i unionsförteckningen ske i enlighet med förfarandet i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1331/2008 av den 16 december 2008 om fastställande av ett enhetligt förfarande för godkännande av livsmedelstillsatser, livsmedelsenzymer och livsmedelsaromer ⁽⁸⁾ vilket bör vara tillämpligt när särskilt undantag inte görs genom den här förordningen. När kommissionen mottar en ansökan om godkännande av en produkt som ett nytt livsmedel bör den bedöma ansökans giltighet och tillämplighet. Vid godkännande av nya livsmedel bör hänsyn även tas till andra relevanta faktorer, däribland etiska faktorer, faktorer som är relaterade till miljö och djurs välbefinnande samt försiktighetsprincipen.
- (19) Det bör även fastställas kriterier för utvärderingen av de potentiella risker som nya livsmedel kan ge upphov till. För att säkerställa en harmoniserad vetenskaplig bedömning av nya livsmedel bör sådana bedömningar göras av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet ("myndigheten").
- (20) För närvarande är informationen om riskerna med konstruerade nanomaterial otillräcklig. För att bättre kunna bedöma deras säkerhet bör kommissionen i samarbete med myndigheten utveckla testmetoder där särdragen hos konstruerade nanomaterial beaktas.
- ⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder (EUT L 268, 18.10.2003, s. 1).
- ⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1333/2008 av den 16 december 2008 om livsmedelstillsatser (EUT L 354, 31.12.2008, s. 16).
- ⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1334/2008 av den 16 december 2008 om aromer och vissa livsmedelsingredienser med aromgivande egenskaper för användning i och på livsmedel (EUT L 354, 31.12.2008, s. 34).
- ⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning nr 1332/2008 av den 16 december 2008 om livsmedelsenzymer (EUT L 354, 31.12.2008, s. 7).
- ⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/32/EG av den 23 april 2009 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om extraktionsmedel vid framställning av livsmedel och livsmedelsingredienser (omarbetning) (EUT L 141, 6.6.2009, s. 3).
- ⁽⁶⁾ EUT L 404, 30.12.2006, s. 26.
- ⁽⁷⁾ EUT L 124, 20.5.2009, s. 21.
- ⁽⁸⁾ EUT L 354, 31.12.2008, s. 1.

- (21) För att förenkla förfarandena bör de sökande tillåtas lämna in en samlad ansökan för livsmedel som omfattas av särslagstiftning på livsmedelsområdet. Förordning (EG) nr 1331/2008 bör därför ändras i enlighet med detta. I och med att Lissabonfördraget trädde i kraft den 1 december 2009 har Europeiska unionen ersatt och efterträtt Europeiska gemenskapen, och ordet "gemenskapen" bör ersättas med "unionen" i hela den förordningen.
- (22) Om traditionella livsmedel från tredjeländer är upptagna i förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer bör de få släppas ut på marknaden inom unionen på villkor som motsvarar dem för livsmedel vars tidigare användning har visat sig vara säker. Vad gäller säkerhetsbedömning och hantering av traditionella livsmedel från tredjeländer bör det beaktas om den tidigare användningen av dessa i deras ursprungsland varit säker. När det bedöms huruvida den tidigare användningen av ett livsmedel varit säker, bör användning för annat än livsmedel eller för annat än normala kostvanor inte beaktas.
- (23) När så är lämpligt bör det på grundval av slutsatserna av säkerhetsbedömningen införas krav på övervakning efter utsläppandet på marknaden för användning av nya livsmedel.
- (24) Införandet av ett nytt livsmedel i unionsförteckningen över nya livsmedel eller i förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer bör ske utan att det påverkar möjligheten att utvärdera effekterna av den totala konsumtionen av ett ämne som tillsatts ett livsmedel eller som används för tillverkningen av livsmedlet eller en jämförbar produkt i enlighet med förordning (EG) nr 1925/2006.
- (25) Under vissa omständigheter, för att stimulera forskning och utveckling inom livsmedelsindustrin och därigenom även innovation, bör nya vetenskapliga rön och äganderättsligt skyddade uppgifter som tillhandahållits i samband med en ansökan om införande av ett nytt livsmedel i unionsförteckningen skyddas. Uppgifterna och informationen bör under en begränsad period inte få användas till förmån för en senare sökande, utan den förre sökandens godkännande. Skyddet av vetenskapliga uppgifter som en sökande tillhandahållit bör inte hindra andra sökande från att ansöka om att nya livsmedel förs in i unionsförteckningen, på grundval av egna vetenskapliga uppgifter.
- (26) Nya livsmedel omfattas av de allmänna märkningskraven i direktiv 2000/13/EG ⁽¹⁾ och om så är nödvändigt av de krav på märkning som avser näringsvärde vilka fastställs i direktiv 90/496/EEG ⁽²⁾. I vissa fall kan det bli nödvän-
- digt med ytterligare märkning, särskilt för att ge en beskrivning av livsmedlet, dess ursprung eller hur det ska användas. När ett nytt livsmedel förs in i unionsförteckningen eller i förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer kan särskilda villkor för användning eller märkning införas, vilka bl.a. kan gälla särskilda kännetecken eller livsmedelsegenskaper såsom sammansättning, näringsvärde eller näringseffekter och avsedd användning av livsmedlet eller etiska överväganden eller konsekvenser för specifika befolkningsgruppers hälsa.
- (27) Genom förordning (EG) nr 1924/2006 ⁽³⁾ harmoniseras medlemsstaternas bestämmelser om näringspåståenden och hälsopåståenden. Påståenden om nya livsmedel bör därför endast göras i enlighet med den förordningen.
- (28) Europeiska gruppen för etik i vetenskap och ny teknik kan, när så är lämpligt, rådfrågas i etiska frågor rörande utsläppandet av nya livsmedel på marknaden inom unionen.
- (29) Nya livsmedel som släppts ut på marknaden inom unionen enligt förordning (EG) nr 258/97 bör även fortsättningsvis släppas ut på marknaden. Nya livsmedel som godkänts enligt förordning (EG) nr 258/97 bör tas upp i den unionsförteckning över nya livsmedel som inrättas genom den här förordningen. Vidare bör ansökningar som inkommer enligt förordning (EG) nr 258/97 före den dag då den här förordningen ska börja tillämpas omvandlas till en ansökan enligt den här förordningen, om den första utvärderingsrapporten enligt förordning (EG) nr 258/97 ännu inte har överlämnats till kommissionen, samt varje gång det krävs en kompletterande utvärderingsrapport i enlighet med den förordningen. Andra ännu inte avgjorda ansökningar som lämnats in enligt artikel 4 i förordning (EG) nr 258/97 före den dag då den här förordningen ska börja tillämpas bör behandlas enligt bestämmelserna i förordning (EG) nr 258/97.
- (30) Förordning (EG) nr 882/2004 ⁽⁴⁾ innehåller allmänna bestämmelser för de offentliga kontroller som görs för att fastställa att livsmedelslagstiftningen efterlevs. Medlemsstaterna bör uppmanas att utföra offentliga kontroller i enlighet med den förordningen för att säkerställa att bestämmelserna i den här förordningen följs.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel (EGT L 109, 6.5.2000, s. 29).

⁽²⁾ Rådets direktiv 90/496/EEG av den 24 september 1990 om näringsvärdesdeklaration för livsmedel (EGT L 276, 6.10.1990, s. 40).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1924/2006 av den 20 december 2006 om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel (EUT L 404, 30.12.2006, s. 9).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd (UT L 165, 30.4.2004, s. 1).

(31) Kraven på livsmedelshygien enligt förordning (EG) nr 882/2004 ⁽¹⁾ är tillämpliga.

(32) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att fastställa harmoniserade bestämmelser för utsläppande av nya livsmedel på marknaden inom unionen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, och det därför bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(33) Medlemsstaterna bör anta regler om vilka sanktioner som ska gälla vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att bestämmelserna genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

(34) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med artiklarna 5 och 7 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽²⁾.

(35) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att förtydliga vissa definitioner för att säkerställa att medlemsstaterna tillämpar dessa bestämmelser på ett harmoniserat sätt på grundval av relevanta kriterier, inbegripet definitionen av konstruerade nanomaterial, med beaktande av den tekniska och vetenskapliga utvecklingen, och icke traditionell avelsteknik som inbegriper teknik som används för asexuell reproduktion av genetiskt identiska djur som inte använts för livsmedelsproduktion inom unionen före den 15 maj 1997. Kommissionen bör vidare ges befogenhet att anta eventuella lämpliga övergångsbestämmelser och uppdatera förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer och unionsförteckningen.

(36) Kommissionen bör vidare ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt avseende de kriterier enligt vilka livsmedel kan anses ha använts som människoföda i betydande omfattning inom unionen före den 15 maj 1997. Det är av särskild betydelse att kommissionen hör experter under det förberedande arbetet, i enlighet med det åtagande kommissionen gjort i meddelandet av den 9 december 2009 om genomförandet av artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

Genom denna förordning fastställs harmoniserade bestämmelser för utsläppande av nya livsmedel på marknaden inom unionen i syfte att säkerställa en hög skyddsnivå för folkhälsan och för konsumenternas intressen, samtidigt som det säkerställs att den inre marknaden fungerar effektivt med beaktande, när så är lämpligt, av skyddet av miljön och djurs välbefinnande.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska gälla utsläppandet av nya livsmedel på marknaden inom unionen.

2. Denna förordning ska inte gälla för

a) livsmedel, om och när de används som

i) livsmedelstillsatser som omfattas av förordning (EG) nr 1333/2008,

ii) livsmedelsaromer som omfattas av förordning (EG) nr 1334/2008,

iii) extraktionsmedel som används vid framställning av livsmedel och omfattas av direktiv 2009/32/EG,

iv) livsmedelsenzymmer som omfattas av förordning (EG) nr 1332/2008,

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien (EUT L 139, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

v) vitaminer och mineraler som omfattas av direktiv 2002/46/EG, förordning (EG) nr 1925/2006 eller direktiv 2009/39/EG, med undantag för redan godkända vitaminer och mineralämnen som framställs genom produktionsmetoder eller från nya källor som inte beaktades när de godkändes enligt specifik lagstiftning, om de produktionsmetoderna eller nya källorna ger upphov till sådana betydande förändringar som avses i artikel 3.2 a iii i den här förordningen,

b) livsmedel som omfattas av förordning (EG) nr 1829/2003.

Artikel 3

Definitioner

1. I denna förordning ska definitionerna i förordning (EG) nr 178/2002 gälla.

2. Dessutom gäller följande definitioner:

a) *nytt livsmedel*: livsmedel som inte användes som människoföda i betydande omfattning i unionen före den 15 maj 1997, däribland

i) livsmedel av animaliskt ursprung om en icke-traditionell avelsteknik som inte användes före den 15 maj 1997 för livsmedelsframställning inom unionen tillämpats på djuret, och livsmedel från avkomman från dessa djur,

ii) livsmedel av vegetabiliskt ursprung, om en icke-traditionell förädlingssteknik som inte användes före den 15 maj 1997 för livsmedelsframställning inom unionen tillämpats på växten och om denna icke-traditionella förädlingssteknik, när den tillämpas på växten, innebär betydande förändringar av livsmedlets sammansättning eller struktur, som påverkar dess näringsvärde, hur det metaboliseras eller halten av icke önskvärda ämnen,

iii) livsmedel för vilka det tillämpas en ny produktionsmetod som inte användes före den 15 maj 1997 för livsmedelsframställning inom unionen, om denna produktionsmetod innebär betydande förändringar av livsmedlets sammansättning eller struktur, som påverkar dess näringsvärde, hur det metaboliseras eller halten av icke önskvärda ämnen,

iv) livsmedel som innehåller eller består av konstruerade nanomaterial,

v) traditionella livsmedel från ett tredjeland, och

vi) livsmedelsingredienser som uteslutande använts i kosttillskott inom unionen före den 15 maj 1997 om de ska användas i andra livsmedel än kosttillskott. Om ett livsmedel uteslutande använts som eller i kosttillskott före den dagen, får det dock släppas ut på marknaden inom unionen efter den dagen för samma användning utan att betraktas som nytt livsmedel.

b) *avkomma*: djur som framställts genom en traditionell avelsteknik, där minst en av föräldrarna är ett djur som framställts genom en icke-traditionell avelsteknik.

c) *konstruerat nanomaterial*: avsiktligt tillverkat material som har en eller fler dimensioner i storleksordningen 100 nm eller mindre eller som består av åtskilda funktionella delar, antingen i sitt inre eller på ytan, varav många har en eller flera dimensioner i storleksordningen 100 nm eller mindre, inbegripet strukturer, agglomerat eller aggregat, som kan vara i en storleksordning över 100 nm men behåller egenskaper som är utmärkande för nanonivån.

Egenskaper som är utmärkande för nanonivå inbegriper

i) de egenskaper som avser de stora särskilda ytorna hos materialet i fråga och/eller

ii) specifika fysisk-kemiska egenskaper som skiljer sig från egenskaperna hos samma material som inte har nanoform.

d) *traditionellt livsmedel från ett tredjeland*: annat nytt livsmedel än det som avses i led a i–iv, som härrör från primärproduktion och med tidigare användning som livsmedel i något tredjeland, på ett sådant sätt att livsmedlet i fråga ingår och har ingått i den vanliga kosthållningen sedan minst 25 år för en stor del av landets befolkning.

e) *tidigare säker användning som livsmedel i ett tredjeland*: säkerheten hos livsmedlet i fråga har bekräftats genom uppgifter om sammansättningen och genom erfarenheter från livsmedlets nuvarande och tidigare användning under minst 25 år som del av den vanliga kosthållningen för en stor del av ett lands befolkning.

3. Kommissionen får anta ytterligare kriterier för att förtydliga definitionerna i punkt 2 a i–iv samt 2 c, d och e i denna artikel i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2.

Artikel 4

Förfarande för fastställande av status som nytt livsmedel

1. Livsmedelsföretagare ska kontrollera statusen för det livsmedel som de avser släppa ut på marknaden inom unionen med avseende på denna förordnings tillämpningsområde.

2. Livsmedelsföretagare ska vid tveksamhet samråda med den relevanta behöriga myndigheten för nya livsmedel enligt definitionen i artikel 15 i förordning (EG) nr 1331/2008 om det livsmedlets status. På begäran av den relevanta behöriga myndigheten ska livsmedelsföretagaren lämna uppgifter om i vilken omfattning livsmedlet i fråga användes som livsmedel i unionen före den 15 maj 1997.

3. Vid behov får den behöriga myndigheten samråda med andra behöriga myndigheter och kommissionen om i vilken omfattning ett livsmedel användes som livsmedel inom unionen före den 15 maj 1997. Svaren vid ett sådant samråd ska även överlämnas till kommissionen. Kommissionen ska sammanfatta de mottagna svaren och meddela resultatet av samrådet till alla behöriga myndigheter.

4. Kommissionen får anta tillämpningsåtgärder för punkt 3 i den här artikeln i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2.

Artikel 5

Tolkningsbeslut

Vid behov får det i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2 avgöras om en typ av livsmedel omfattas av denna förordnings tillämpningsområde.

KAPITEL II

KRAV FÖR UTSLÄPPANDE AV NYA LIVSMEDEL PÅ MARKNADEN INOM UNIONEN

Artikel 6

Förbud mot nya livsmedel som inte uppfyller kraven

Ett nytt livsmedel får inte släppas ut på marknaden inom unionen om användningen av det inte uppfyller kraven i denna förordning.

Artikel 7

Förteckning över nya livsmedel

1. Kommissionen ska föra en unionsförteckning över sådana godkända nya livsmedel som inte är traditionella livsmedel från tredjeländer (nedan kallad unionsförteckningen), vilken ska offentliggöras i enlighet med artikel 2.1 i förordning (EG) nr 1331/2008.

2. Kommissionen ska upprätta och föra en förteckning över traditionella livsmedel från tredjeländer som är godkända enligt artikel 11.5 i denna förordning, vilken ska offentliggöras i C-serien av *Europeiska unionens officiella tidning*.

3. Endast nya livsmedel som införts i unionsförteckningen eller i förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer får släppas ut på marknaden inom unionen.

Artikel 8

Allmänna villkor för införande av nya livsmedel i förteckningarna

Ett nytt livsmedel får införas i den tillämpliga förteckningen endast om det uppfyller följande villkor:

- Det får enligt tillgängliga vetenskapliga rön inte utgöra en hälsorisk för konsumenten.
- Konsumenten får inte vilseledas.
- Om livsmedlet är avsett att ersätta ett annat livsmedel får det inte skilja sig från detta livsmedel på ett sådant sätt att normal konsumtion av det skulle vara näringsmässigt ofördelaktigt för konsumenten.

Artikel 9

Unionsförteckningens innehåll

1. Unionsförteckningen ska uppdateras i enlighet med det förfarande som fastställs i förordning (EG) nr 1331/2008 och i tillämpliga fall i enlighet med artikel 16 i den här förordningen.

2. Uppgifterna om ett nytt livsmedel i unionsförteckningen ska omfatta en specifikation av livsmedlet och i tillämpliga fall ange villkoren för användning, ytterligare särskilda märkningskrav för att informera slutkonsumenten och/eller krav på övervakning efter försäljningen samt, i tillämpliga fall, de uppgifter som avses i artikel 16.4.

Artikel 10

Innehållet i förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer

1. Förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer ska uppdateras i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 11.

2. Uppgifterna om ett traditionellt livsmedel från ett tredjeland i förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer ska omfatta en specifikation av livsmedlet och i tillämpliga fall ange villkoren för användning, och/eller ytterligare särskilda märkningskrav för att informera slutkonsumenten.

*Artikel 11***Förfarande för införande av traditionella livsmedel från ett tredjeland i förteckningen**

1. Genom undantag från det förfarande som fastställs i artikel 9.1 i denna förordning ska en berörd person enligt artikel 3.1 i förordning (EG) nr 1331/2008 som avser att släppa ut ett traditionellt livsmedel från ett tredjeland på marknaden inom unionen lämna in en ansökan till kommissionen.

Ansökan ska innehålla

- a) livsmedlets namn och beskrivning,
- b) dess sammansättning,
- c) dess ursprungsland,
- d) dokumenterade uppgifter som visar på tidigare säker användning som livsmedel i tredjeland,
- e) i förekommande fall, användningsvillkor och särskilda märkningskrav,
- f) en sammanfattning av ansökans innehåll.

Ansökan ska göras i enlighet med de tillämpningsbestämmelser som avses i punkt 7 i denna artikel.

2. Kommissionen ska utan dröjsmål översända den giltiga ansökan som avses i punkt 1 till medlemsstaterna och myndigheten.

3. Myndigheten ska yttra sig inom sex månader från det att den tagit emot en ansökan. När myndigheten begär kompletterande information från den berörda parten, ska den, efter att ha hört den berörda parten, fastställa inom vilken tidsfrist den informationen ska lämnas. Tidsfristen på sex månader ska automatiskt förlängas med denna ytterligare tid. Myndigheten ska ge medlemsstaterna och kommissionen tillgång till den kompletterande informationen.

4. För att kunna utarbeta sitt yttrande ska myndigheten kontrollera

- a) att tidigare säker användning som livsmedel i tredjeland har visats genom kvaliteten på de uppgifter som den berörda parten överlämnar, och

- b) att livsmedlets sammansättning och i tillämpliga fall villkoren för dess användning inte utgör en hälsorisk för konsumenterna i unionen.

Myndigheten ska överlämna yttrandet till kommissionen, medlemsstaterna och den berörda parten.

5. Inom tre månader från det att myndigheten har lämnat sitt yttrande ska kommissionen i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2 uppdatera förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer, med beaktande av myndighetens yttrande, samt alla relevanta bestämmelser i unionsslagstiftningen och andra berättigade faktorer av betydelse för det ärende som behandlas. Kommissionen ska underrätta den berörda parten om detta. Om kommissionen beslutar att inte uppdatera förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer, ska den underrätta den berörda parten och medlemsstaterna om detta och ange skälen till att en uppdatering inte anses vara motiverad.

6. Den berörda parten får i varje skede av förfarandet återkalla sin ansökan.

7. Senast den ... (*) ska kommissionen anta närmare bestämmelser för tillämpningen av denna artikel i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2.

*Artikel 12***Teknisk vägledning**

Utan att det påverkar tillämpningsbestämmelserna som antagits enligt artikel 9.1 a i förordning (EG) nr 1331/2008 och senast den ... (*), ska kommissionen när så är lämpligt, i nära samarbete med myndigheten och efter att ha samrått med de berörda parterna tillhandahålla teknisk vägledning och verktyg för att bistå de berörda parterna, särskilt livsmedelsföretagare och i synnerhet små och medelstora företag, med att utarbeta och lämna in ansökningar enligt denna förordning.

*Artikel 13***Yttrande från myndigheten**

Vid säkerhetsbedömningen av nya livsmedel ska myndigheten särskilt och när så är lämpligt

- a) överväga om livsmedlet är lika säkert som ett livsmedel från en jämförbar livsmedelskategori som redan finns på marknaden inom unionen eller lika säkert som det livsmedel som det nya livsmedlet är avsett att ersätta,

- b) ta hänsyn till tidigare säker användning av livsmedlet.

(*) EUT: inför datum – två år efter denna förordnings ikraftträdande.

Artikel 14

Livsmedelsföretagarnas särskilda skyldigheter

1. Kommissionen får av skäl som rör livsmedelssäkerheten och efter myndighetens yttrande införa ett krav på övervakning efter försäljning. Den livsmedelsföretagare som släpper ut livsmedlet på marknaden inom unionen ska ansvara för att uppfylla de krav på övervakning efter försäljning som anges för livsmedlet i unionsförteckningen över nya livsmedel.

2. Tillverkaren ska omedelbart informera kommissionen om

- a) nya vetenskapliga eller tekniska rön som kan påverka utvärderingen av om det nya livsmedlet är säkert att använda,
- b) eventuella förbud eller begränsningar som utfärdats av den behöriga myndigheten i ett tredjeland där det nya livsmedlet släppts ut på marknaden.

Artikel 15

Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik

Kommissionen får på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat, samråda med den Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik för att erhålla ett yttrande i etiska frågor som gäller vetenskap och ny teknik av avgörande etisk betydelse.

Kommissionen ska offentliggöra detta yttrande.

Artikel 16

Förfarande för godkännande vid uppgiftsskydd

1. Om den sökande begär det och bifogar lämplig och verifierbar information i ansökan, får nya vetenskapliga rön och/eller vetenskapliga uppgifter till stöd för ansökan inte utan den tidigare sökandens medgivande användas till stöd för en annan ansökan under en period av fem år från och med det datum det nya livsmedlet fördes in i unionsförteckningen. Detta skydd ska beviljas när

- a) nya vetenskapliga rön och/eller vetenskapliga uppgifter angavs som äganderättsligt skyddade av den sökande när den första ansökan lämnades in (äganderättsligt skyddade vetenskapliga uppgifter),
- b) den tidigare sökanden hade ensamrätt att använda de äganderättsligt skyddade uppgifterna när den första ansökan lämnades in, och

- c) det nya livsmedlet inte kunde ha godkänts utan de äganderättsligt skyddade uppgifter som lämnats in av den tidigare sökanden.

En tidigare sökande får dock komma överens med en senare sökande om att dessa uppgifter och denna information får användas.

2. Kommissionen ska i samråd med den sökande fastställa vilka uppgifter som bör beviljas det skydd som avses i punkt 1 och ska informera den sökande, myndigheten och medlemsstaterna om sitt beslut.

3. Med avvikelse från bestämmelserna i artikel 7.5 i förordning (EG) nr 1331/2008 ska beslut om att uppdatera unionsförteckningen med ett nytt livsmedel som inte utgör ett traditionellt livsmedel från ett tredjeland fattas i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2 i den här förordningen, när äganderättsligt skyddade vetenskapliga uppgifter skyddas i enlighet med denna artikel. I detta fall ska godkännandet beviljas för den period som anges i punkt 1 i denna artikel.

4. I de fall som avses i punkt 3 i denna artikel ska införandet av ett nytt livsmedel i unionsförteckningen, utöver den information som avses i artikel 9.2 i denna förordning, omfatta

- a) det datum då det nya livsmedlet fördes in i unionsförteckningen,
- b) uppgift om att införandet sker på grundval av äganderättsligt skyddade nya vetenskapliga rön och/eller äganderättsligt skyddade vetenskapliga uppgifter som skyddas i enlighet med denna artikel,

- c) den sökandes namn och adress,

- d) uppgiften att endast den sökande som anges i led c får släppa ut det nya livsmedlet på marknaden inom unionen, såvida inte en senare sökande erhåller tillstånd för livsmedlet utan hänvisning till de äganderättsligt skyddade vetenskapliga uppgifter som av den tidigare sökande angavs som sådana.

5. Innan den tidsperiod som avses i punkt 1 i denna artikel löper ut, ska kommissionen uppdatera unionsförteckningen i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2, så att de särskilda uppgifter som avses i punkt 4 i denna artikel stryks, förutsatt att det godkända livsmedlet fortfarande uppfyller villkoren i denna förordning.

Artikel 17

Information till allmänheten

Kommissionen ska offentliggöra

- a) den unionsförteckning som avses i artikel 7.1 och den förteckning över traditionella livsmedel från tredjeländer som avses i artikel 7.2 på en därför avsedd sida på kommissionens webbplats,
- b) sammanfattningarna av de ansökningar som lämnats in med stöd av denna förordning,
- c) resultatet av de samråd som avses i artikel 4.3.

Kommissionen får anta tillämpningsbestämmelserna för denna artikel, inbegripet åtgärderna för offentliggörande av resultatet av samråden enligt första stycket led c i denna artikel, i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2.

KAPITEL III

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 18

Sanktioner

Medlemsstaterna ska anta regler om vilka sanktioner som ska gälla vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att bestämmelserna genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla bestämmelserna till kommissionen senast den ... (*) och ska utan dröjsmål anmäla varje senare ändring som påverkar dem.

Artikel 19

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, som inrättats genom artikel 58 i förordning (EG) nr 178/2002.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tidsfrist som fastställs i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG ska vara tre månader.

(*) EUT: inför datum – 24 månader efter dagen för offentliggörandet av denna förordning.

Artikel 20

Delegerade akter

För att uppnå de mål för denna förordning som föreskrivs i artikel 1 ska kommissionen senast den ... (*), anta ytterligare kriterier för bedömning av huruvida ett livsmedel använts som människoföda i betydande omfattning i unionen före den 15 maj 1997, i enlighet med vad som avses i artikel 3.2 a, genom delegerade akter i enlighet med artikel 21 och med förbehåll för de villkor som anges i artiklarna 22 och 23.

Artikel 21

Utövande av delegering

1. Befogenheten att anta de delegerade akter som avses i artikel 20 ska ges till kommissionen för en period på fem år från det att denna förordning har trätt i kraft. Kommissionen ska utarbeta en rapport om de delegerade befogenheterna senast sex månader innan perioden på fem år löpt ut. Delegeringen av befogenhet ska automatiskt förlängas med perioder av samma längd, om den inte återkallas av Europaparlamentet eller rådet i enlighet med artikel 22.

2. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska kommissionen samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

3. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i artiklarna 22 och 23.

Artikel 22

Återkallande av delegering

1. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 20 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet.

2. Den institution som har inlett ett internt förfarande för att besluta huruvida en delegering av befogenhet ska återkallas ska underrätta den andra institutionen och kommissionen senast en månad innan det slutliga beslutet fattas, och ange vilka delegerade befogenheter som kan komma att återkallas och skälen för detta.

3. Beslutet om återkallande innebär att delegeringen av de befogenheter som anges i beslutet upphör att gälla. Det får verkan omedelbart, eller vid ett senare, i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan trätt i kraft. Det ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 23

Invändning mot delegerade akter

1. Europaparlamentet eller rådet får invända mot den delegerade akten inom en period på tre månader från delgivningsdagen.

2. Om varken Europaparlamentet eller rådet vid utgången av denna period har invänt mot den delegerade akten eller om både Europaparlamentet och rådet före detta datum har under rättat kommissionen om att de har beslutat att inte invända, ska den delegerade akten träda i kraft den dag som anges i den.

3. Om Europaparlamentet eller rådet invänder mot den delegerade akten ska den inte träda i kraft. Den institution som invänder mot den delegerade akten ska ange skälen för detta.

Artikel 24

Översyn

1. Senast den ... (*) ska kommissionen mot bakgrund av de erfarenheter som förvärvats förelägga Europaparlamentet och rådet en rapport om tillämpningen av denna förordning, särskilt artiklarna 3, 11 och 16, när så är lämpligt åtföljd av lagstiftningsförslag.

2. Senast den ... (**) ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om alla aspekter av livsmedel framställda av djur vilka har framställts genom användning av en kloningsteknik och från deras avkomma, när så är lämpligt åtföljd av lagstiftningsförslag.

3. Rapporterna och eventuella förslag ska offentliggöras.

KAPITEL IV

ÖVERGÅNGS- OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 25

Upphävande

Förordning (EG) nr 258/97 och förordning (EG) nr 1852/2001 ska upphöra att gälla med verkan från och med den ... (***) utom med avseende på ännu inte avgjorda ansökningar som faller under artikel 27 i den här förordningen.

(*) EUT: inför datum – fem år efter denna förordnings ikraftträdande.

(**) EUT: inför datum – ett år efter denna förordnings ikraftträdande.

(***) EUT: inför datum – 24 månader efter denna förordnings ikraftträdande.

Artikel 26

Unionsförteckningens upprättande

Senast den ... (***) ska kommissionen upprätta unionsförteckningen genom att införa nya livsmedel som godkänts och/eller anmälts enligt artiklarna 4, 5 och 7 i förordning (EG) nr 258/97 i denna förteckning, när så är lämpligt tillsammans med eventuella befintliga villkor för godkännande.

Artikel 27

Övergångsbestämmelser

1. En ansökan om utsläppande av ett nytt livsmedel på marknaden inom unionen som lämnats till en medlemsstat enligt artikel 4 i förordning (EG) nr 258/97 före den ... (***) ska behandlas som en ansökan enligt den här förordningen om den första utvärderingsrapporten som anges i artikel 6.3 i förordning (EG) nr 258/97 ännu inte har överlämnats till kommissionen och då en kompletterande utvärderingsrapport krävs i enlighet med artikel 6.3 eller 6.4 i förordning (EG) nr 258/97.

Andra ännu inte avgjorda ansökningar som lämnats in enligt artikel 4 i förordning (EG) nr 258/97 före den ... (***) ska behandlas enligt bestämmelserna i den förordningen.

2. Kommissionen får anta övergångsbestämmelser för tillämpningen av punkt 1 i den här artikeln i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2.

Artikel 28

Ändringar av förordning (EG) nr 1331/2008

Förordning (EG) nr 1331/2008 ska ändras på följande sätt:

1. Titeln ska ersättas med följande:

”Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1331/2008 av den 16 december 2008 om fastställande av ett enhetligt förfarande för godkännande av livsmedelstillsatser, livsmedelsenzym, livsmedelsaromer och nya livsmedel”.

2. Artikel 1.1 och 1.2 ska ersättas med följande:

”1. I denna förordning fastställs ett enhetligt förfarande för bedömning och godkännande (nedan kallat det enhetliga förfarandet) av livsmedelstillsatser, livsmedelsenzym, livsmedelsaromer och ursprungsmaterial för livsmedelsaromer samt livsmedelsingredienser med aromgivande egenskaper som används eller är avsedda att användas i eller på livsmedel och nya livsmedel (nedan kallade *ämnen eller produkter*) vilket ska bidra till den fria rörligheten för livsmedel inom unionen och till en hög skyddsnivå för människors hälsa och en hög nivå på konsumentskyddet, inbegripet skyddet av konsumenternas intressen. Denna förordning ska inte tillämpas på rökaromer som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2065/2003 av den

10 november 2003 om rökaremer som används eller är avsedda att användas i eller på livsmedel (*).

2. I det enhetliga förfarandet fastställs de regler som ska gälla vid uppdatering av förteckningarna över ämnen och produkter som saluföras i unionen enligt förordning (EG) nr 1333/2008, förordning (EG) nr 1332/2008, förordning (EG) nr 1334/2008 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr .../2010 av den ... om nya livsmedel (**) (nedan kallade *särslagstiftning på livsmedelsområdet*).

(*) EUT L 309, 26.11.2003, s. 1.

(**) EUT L ... ”.

3. I artiklarna 1.3, 2.1, 2.2, 9.2, 12.1 och 13 ska termerna *ämne* och *ämnen* ersättas med termerna *ämne* eller *produkt* respektive *ämnen* eller *produkter*.

4. Rubriken till artikel 2 ska ersättas med följande:

”Unionsförteckning över ämnen eller produkter”.

5. I artikel 4 ska följande punkt läggas till:

”3. En enda ansökan som avser ett ämne eller en produkt får göras för att uppdatera de olika unionsförteckningar som regleras av de olika särslagstiftningarna på livsmedelsområdet, såvida ansökan uppfyller kraven i var och en av dessa olika särslagstiftningar.”.

6. I början av artikel 6.1 ska följande mening läggas till:

”Om det finns vetenskaplig grund för oro beträffande säkerheten, ska ytterligare information om riskbedömning identifieras och begäras in från den sökande.”

7. Artikel 7.4, 7.5 och 7.6 ska ersättas med följande:

”4. De åtgärder som avser att ändra icke väsentliga delar av varje särslagstiftning med undantag av nya livsmedel, i samband med strykning av ett ämne från unionsförteck-

ningen, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 14.3.

5. Av effektivitetsskäl ska åtgärder som avser att ändra icke väsentliga delar av varje särslagstiftning med undantag av nya livsmedel, bland annat genom att komplettera den, i samband med införande av ett ämne i unionsförteckningen och i syfte att införa, stryka eller ändra villkor, specifikationer eller restriktioner som är knutna till att ämnet förekommer på unionsförteckningen, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 14.4.

6. Med undantag för nya livsmedel och av tvingande, brådskande skäl får kommissionen tillämpa det brådskande förfarande som avses i artikel 14.5 för att stryka ett ämne från unionsförteckningen och för att införa, stryka eller ändra villkor, specifikationer eller restriktioner som är knutna till att ämnet förekommer på unionsförteckningen.

7. Åtgärder i avsikt att en produkt som omfattas av förordningen om nya livsmedel ska strykas från, införas i unionsförteckningen och/eller för att införa, stryka eller ändra villkor, specifikationer eller restriktioner som är knutna till att produkten förekommer på unionsförteckningen, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 14.2.”.

8. Termen *gemenskap* ska ersättas med termen *union*.

Artikel 29

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den ... (*).

Artiklarna 26, 27 och 28 ska dock tillämpas från och med den ... (**). Genom undantag från andra stycket i denna artikel och från artikel 16 andra stycket i förordning (EG) nr 1331/2008 får dock ansökningar göras i enlighet med den här förordningen från och med den ... (**) i fråga om godkännande av livsmedel som avses i artikel 3.2 a iv i den här förordningen, om detta livsmedel den dagen redan finns på marknaden inom unionen.

(*) EUT: inför datum – 24 månader efter denna förordnings ikraftträdande.

(**) EUT: inför datum – denna förordnings ikraftträdande.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ...,

På Europaparlamentets vägnar

...

Ordförande

På rådets vägnar

...

Ordförande

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

Den 15 januari 2008 lade kommissionen fram ett förslag ⁽¹⁾ till förordning om nya livsmedel och om ändring av förordning (EG) nr 1331/2008 av den 16 december 2008 om fastställande av ett enhetligt förfarande för godkännande av livsmedelstillsatser, livsmedelsenzymer och livsmedelsaromer. Förslaget grundade sig på artikel 95 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

I enlighet med artikel 251 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen antog Europaparlamentet sitt yttrande vid första behandlingen den 25 mars 2009 ⁽²⁾.

Ekonomiska och sociala kommittén avgav sitt yttrande den 29 maj 2008 ⁽³⁾.

I enlighet med artikel 294.5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) antog rådet enhälligt sin ståndpunkt vid första behandlingen den 15 mars 2010.

II. SYFTET MED DEN FÖRESLAGNA FÖRORDNINGEN

Kommissionen meddelade redan i den vitbok om livsmedelssäkerhet som antogs den 12 januari 2000 ⁽⁴⁾ att man har för avsikt att undersöka tillämpningen av den nya livsmedelslagstiftningen och att göra de anpassningar som krävs till den befintliga förordningen (EG) nr 258/97 om nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser.

Förslaget syftar till att uppdatera och klargöra den rättsliga ramen för godkännande och utsläppande på marknaden av nya livsmedel samtidigt som man garanterar livsmedelssäkerhet, skydd av människors hälsa och konsumenternas intressen samt en välfungerande inre marknad. Det upphäver gällande förordning (EG) nr 258/97 och kommissionens förordning (EG) nr 1852/2001.

I förslaget har man behållit den 15 maj 1997 som tröskeldatum för fastställande av huruvida ett livsmedel är nytt, och man klargör att de nya livsmedelsdefinitionerna inbegriper livsmedel för vilka ny teknik har tillämpats eller livsmedel som härrör från växter eller djur som är resultatet av icke-traditionell förökningsteknik eller icke-traditionella avelsmetoder.

Kommissionen föreslog att utsläppandet på marknaden av nya livsmedel ska vara föremål för ett centraliserat förfarande på gemenskapsnivå i enlighet med förordning (EG) nr 1331/2008 om fastställande av ett enhetligt godkännandeförfarande som kommer att ersätta det nuvarande systemet med riskbedömning av nationella myndigheter. Riskbedömningen kommer att utföras av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA). Kommissionen kommer att ta ställning till införandet av ett nytt livsmedel i gemenskapsförteckningen över nya livsmedel utifrån ett yttrande från EFSA. Kommissionen kommer att bistås av ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa (SCFCAH). Det slutliga beslutet om att uppdatera förteckningen över nya livsmedel kommer att fattas av kommissionen genom ett kommittéförfarande med kontroll.

Det till sökanden kopplade godkännandet kommer att ersättas av och det förenklade förfarandet avskaffas genom godkännandebeslut vilka som regel är ställda till gemenskapen. Dataskydd kan komma att beviljas i fall där detta anses motiverat avseende nyligen framkomna vetenskapliga rön och äganderättsligt skyddade data i syfte att stödja innovationen inom jordbrukets livsmedelsindustri.

I och med förslaget infördes en definition av "traditionella livsmedel från ett tredjeland" som en kategori av nya livsmedel som kan bli föremål för anmälan, såvida inte EFSA eller medlemsstaterna lägger fram motiverade, säkerhetsrelaterade invändningar.

Redan godkända nya livsmedel kommer även i fortsättningen att saluföras och ingå i gemenskapsförteckningen över nya livsmedel.

⁽¹⁾ 5431/08.

⁽²⁾ 7990/09.

⁽³⁾ EUT C 224, 30.8.2008, s. 81.

⁽⁴⁾ 5761/00, KOM(1999) 719 slutlig.

III. EN ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT

1. *Inledande kommentarer*

Rådets ståndpunkt återspeglar resultatet av rådets behandling av kommissionens förslag. Rådet har gjort ett flertal ändringar i texten, varav några har inspirerats av de av Europaparlamentet föreslagna ändringarna.

Kommissionen har godtagit samtliga ändringar som rådet har gjort i dess förslag, med undantag av införandet av en definition av klonade djurs avkomma i artikel 3.2 b samt införandet av avkomma i artikel 3.2 a i.

2. *Europaparlamentets ändringar*

I sin omröstning i plenum den 25 mars 2009 antog Europaparlamentet 76 ändringar av förslaget ⁽¹⁾. I sin gemensamma ståndpunkt har rådet införlivat 30 ändringar, varav 20 i dess helhet (ändringarna **7, 15, 16, 20, 35, 41, 42, 44, 45, 53, 63, 65, 67, 68, 69, 76, 77, 88, 89** och **93**), 5 ändringar till en del (ändringarna **1, 30, 40, 91** och **92**) samt 5 i princip (ändringarna **3, 6, 11, 25** och **64**).

2.1 *De viktigaste ändringar som rådet har gjort i förslaget, med hänvisning till parlamentets ändringar* ⁽²⁾

- a) Förordningens syften (artikel 1 och skälen 1 och 2) – rådet har lagt till miljöskydd och djurs välbefinnande. Detta täcker delvis ändringarna **1** och **30** samt återspeglar andemeningen i ändring **3**.
- b) Tillämpningsområde (artikel 2.2 a v samt skälen 13 och 14) – rådet har klargjort att i avvaktan på ändringarna av förordning (EG) nr 1925/2006, direktiv 2002/46/EG och direktiv 89/398/EEG bör de vitaminer och mineraler som erhålls från nya källor eller genom en produktionsprocess vilka inte beaktades när de godkändes och som innebär betydande förändringar av livsmedlets sammansättning eller struktur med effekter för näringsvärde, ämnesomsättning eller halt av icke önskvärda ämnen ingå i tillämpningsområdet för förordningen om nya livsmedel. Detta är i linje med den första delen av ändring **91**.
- c) Definition av nya livsmedel (artikel 3 samt skälen 6, 8, 10 och 11) – det grundläggande kriteriet för att bedöma huruvida ett livsmedel är nytt är fortfarande huruvida det har använts som människoföda i någon större utsträckning inom unionen före den 15 maj 1997. För att åstadkomma rättslig klarhet har rådet beslutat att ytterligare kriterier för att bedöma huruvida ett livsmedel har använts som människoföda i någon större utsträckning inom unionen före den 15 maj 1997 måste tas fram före förordningens tillämpningsdag. Antagandet av dessa kriterier har delegerats till kommissionen i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget. I samband med detta sköts tillämpningsdagen på framtiden till 24 månader efter förordningens ikraftträdande.

För att garantera bättre tydlighet har definitionerna ändrats enligt följande:

- Man skiljer på livsmedel av animaliskt respektive vegetabiliskt ursprung. Livsmedel av vegetabiliskt ursprung faller inom förordningens tillämpningsområde endast om en icke-traditionell förökningsteknik som tillämpats på växten ger upphov till betydande förändringar av livsmedlets sammansättning eller struktur.
- Tillägg av definitioner av "avkomma" och "konstruerat nanomaterial" (se även d och e ovan).
- Ingredienser som använts i kosttillskott före den 15 maj 1997 omfattas av definitionen - och kräver således godkännande - endast om de ska användas i andra livsmedel än kosttillskott.
- Definitionen av "traditionellt livsmedel från ett tredjeland" som ett livsmedel omfattar endast livsmedel från primärproduktion vilkas säkra användning har påvisats i ett tredjeland under en sammanhängande period på 25 år i den vanliga kosthållningen för en stor del av landets befolkning.

⁽¹⁾ 7990/09 (P6_TA(2009)0171).

⁽²⁾ Numreringen av skäl och artiklar överensstämmer med texten i rådets ståndpunkt vid första behandlingen.

- Det har noterats att harmoniseringsgraden för läkemedel gör det möjligt att en medlemsstat, om den i enlighet med direktiv 2001/83/EG fastställer att ett ämne utgör ett läkemedel, får begränsa utsläppandet på marknaden av en sådan produkt i enlighet med unionsrätten, även om samma produkt har godkänts som nytt livsmedel enligt föreliggande förordning.

Rådet enades också om att kommissionen genom det sedvanliga kommittéförfarandet får anta ytterligare kriterier för att förtydliga definitionerna i led i) och iv) i punkt a och punkterna c, d och e i artikel 3.2 för att säkerställa deras harmoniserade genomförande av medlemsstaterna.

Dessa ändringar täcker in ändringarna **15**, **16**, **35** och **63** samt större delen av ändring **92**.

- d) Livsmedel som framställts från djur som erhållits genom icke-traditionella avelsmetoder och från deras avkomma (artikel 3.2 a i samt skälen 6 och 7) – rådet kom fram till att livsmedel som framställts från djur som erhållits genom icke-traditionella avelsmetoder (t.ex. kloning) och från deras avkomma ska omfattas av förordningens tillämpningsområde. Samtidigt anser rådet att förordningen inte på ett adekvat sätt kan hantera samtliga kloningsaspekter och att kommissionen bör fördjupa sig i ämnet ytterligare. Kommissionen ska därför inom ett år från förordningens ikraftträdande överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om samtliga aspekter av livsmedelsframställning utifrån klonade djur och deras avkomma; rapporten bör om så är lämpligt följas av ett lagstiftningsförslag (artikel 20.2). Detta är i linje med ändring 93. Rådet ansåg det nödvändigt att behålla livsmedel som framställts från klonade djur inom den föreslagna förordningens tillämpningsområde till dess att specifik lagstiftning har föreslagits av kommissionen och antagits. Med denna lösning undviker man det rättsliga vakuum som skulle bli resultatet om man som Europaparlamentet har föreslagit uteslöt sådana livsmedel från förordningen i avsaknad av lagstiftning avseende livsmedelsframställning från klonade djur.
- e) Nanomaterial – rådet insåg behovet av en systematisk säkerhetsutvärdering och godkännande av livsmedel som innehåller eller består av konstruerade nanomaterial, oberoende av hur nanomaterialen eventuellt kan förändra livsmedlens egenskaper. Rådet klargjorde därför att sådana livsmedel ska betraktas som nya livsmedel (artikel 3.2 a iv) och tillfogade en definition av *konstruerade nanomaterial* (artikel 3.2 c). Rådet täppte på så sätt till den lucka som kunde ha uppstått om användningen av nanoteknik inte skulle ha givit upphov till betydande förändringar av livsmedlets sammansättning eller struktur enligt artikel 3.2 a iii men livsmedlet icke desto mindre skulle ha innehållit konstruerade nanomaterial. I skäl 9 framhävs behovet av en internationellt överenskommen definition av nanomaterial. Om man på internationell nivå enas om en annan definition ska anpassningen av definitionen i den här förordningen göras genom det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Kommissionen reserverade sig mot detta och anförde att anpassningen borde ha delegerats till kommissionen i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget. Rådet godtog således en del av ändring **92**.
- Rådet följde huvudinriktningen i ändringarna **6** och **11** när det gäller det nödvändiga i att ha lämpliga riskbedömningsmetoder för konstruerade nanomaterial, vilket återspeglas i skäl 20.
- f) Fastställande av ett livsmedels status (artikel 4 och skäl 16) – rådet enades om att fastställandet av statusen för livsmedel som ska släppas ut på unionsmarknaden med avseende på definitionen av nya livsmedel kommer att åligga livsmedelsföretagarna, som i tveksamma fall måste konsultera sin nationella myndighet.
- g) Godkännande av nya livsmedel (artikel 9 och skäl 18) – rådet beslutade att godkännandet av nya livsmedel ska ske i enlighet med förordning (EG) nr 1331/2008, såvida inte föreliggande förordning innehåller ett särskilt undantag. Rådet klargjorde att etiska, miljömässiga och djurskyddsrelaterade faktorer samt försiktighetsprincipen bör beaktas vid godkännandet av nya livsmedel. Man bör ta ställning till dessa faktorer från fall till fall, beroende på ansökans innehåll. Detta täcker in ändring **20**.

- h) Godkännande av traditionella livsmedel från tredjeländer (artikel 11 och skäl 22) – rådet kunde inte acceptera det av kommissionen föreslagna "anmälningsförfarandet". För att man ska kunna garantera livsmedelssäkerheten bör varje godkännande baseras på EFSA:s yttrande och antas av kommissionen genom det föreskrivande kommittéförfarandet. I sin utvärdering bör EFSA i första hand koncentrera sig på bevisen på säker livsmedelsanvändning samt uppgifterna om sammanställningen av traditionella livsmedel. I syfte att skynda på förfarandet bör fristerna vara kortare – 6 månader för EFSA:s yttrande och 3 månader för utkastet till åtgärd som kommissionen ska lägga fram för ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa. Det kommer att upprättas en separat förteckning över traditionella livsmedel från tredjeländer (artikel 7.2). Rådets nya förhållningssätt täcker likväl in ändringarna **65** och **68**.
- i) Teknisk vägledning (artikel 12) – kommissionen måste före förordningens tillämpningsdag (dvs. 2 år efter dess ikraftträdande) ge berörda parter, särskilt livsmedelsföretagare samt små och medelstora företag, tillgång till teknisk vägledning och tekniska verktyg. Kommissionens rekommendation 97/618/EG kommer givetvis att tillämpas till dess att förordning (EG) nr 258/1997 har upphävts. Detta är i linje med ändring **69**.
- j) Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik (artikel 15 och skäl 28) – en ytterligare bestämmelse har lagts till avseende möjligheten för kommissionen att - på eget initiativ eller på en medlemsstats begäran - höra gruppen i etiska frågor som rör nya livsmedel. Detta motsvarar ändring **76**. Om så sker, kommer gruppens yttrande att beaktas i riskhantlingskedet.
- k) Dataskydd (artikel 16 och skäl 25) - rådet accepterade att det i syfte att främja innovationen inom industrin är nödvändigt att skydda nya vetenskapliga rön och/eller den sökandes egna vetenskapliga data under en period på 5 år. Sådana skyddade data kan inte användas till förmån för en annan ansökan utan att den tidigare sökanden gett sitt tillstånd, och godkännandet är begränsat till den tidigare sökanden under en period på 5 år, såvida inte en senare sökande erhåller att godkännande utan att ha hänvisat till den äganderättsligt skyddade datan. Detta täcker in ändring **77** fullt ut. Även om ändring **25** inte har godtagits i sig, täcks dess ändring in av artikel 16.
- l) Information till allmänheten (artikel 17) – sammanfattningar av ansökningar, resultat av eventuella konsulteringar vid fastställandet av livsmedels status och förteckningar över godkända nya livsmedel måste offentliggöras, i det sistnämnda fallet på den därför avsedda webbsidan. Detta är i linje med ändringarna **41**, **53** och **67** samt en del av ändring **40** och täcker i princip in ändring **64**.
- m) Övergångsbestämmelser (artikel 23 och skäl 29) – ännu ej avgjorda ansökningar som ingivits i enlighet med artikel 4 i förordning (EG) nr 258/97 ska behandlas enligt den förordningen endast om den första utvärderingsrapporten inlämnats i enlighet med artikel 6.3 och det varken har krävts någon ytterligare bedömning eller framkommit några invändningar från medlemsstaterna. Detta är i linje med ändringarna **88** och **89**.

Utöver ovannämnda ändringar har i den gemensamma ståndpunkten införlivats ändringarna **7**, **42**, **44** och **45**, vilka är av teknisk eller redaktionell art och syftar till att göra texten tydligare.

Med hänsyn till ikraftträdandet den 1 december 2009 av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt måste rådet anpassa det föreskrivande förfarandet med kontroll avseende bestämmelserna i kommissionens förslag till EUF-fördraget. Rådet enades om att följande bestämmelser ska ge kommissionen genomförandebefogenheter (artikel 291.2 i EUF-fördraget):

- Artikel 3.4: antagandet av ytterligare kriterier för att förtydliga definitionerna i artikel 3.2 a. i-iv och 3.2 c-e som får antas.
- Artikel 11.5: uppdatering av förteckningen över traditionella livsmedel från tredjeländer.
- Artikel 16.5: uppdatering av unionens förteckning när det gäller skydd av uppgifter innan femårsperioden för uppgiftsskydd löper ut.

- Artikel 27.2: de övergångsåtgärder för tillämpning av artikel 27.1 som får antas.
- Artikel 9: uppdatering av unionens förteckning över nya livsmedel. Förordning (EG) nr 1331/2008 måste ändras i detta syfte (se artikel 28 i rådets ståndpunkt).

Som redan nämnts i led c ovan, enades rådet om att antagandet av kriterier för att bedöma huruvida ett livsmedel använts som människoföda i någon större utsträckning inom unionen före den 15 maj 1997 den dag då denna förordning börjar tillämpas (dvs. 24 månader efter ikraftträdandet) ska delegeras till kommissionen i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget.

2.2 De av Europaparlaments ändringar som inte godtagits

Rådet godtog inte angivna 46 ändringar av följande skäl:

- i) Ändring 2: En hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel samt en effektivt fungerande inre marknad är två av de viktigaste målsättningar för unionsrätten om livsmedel (artikel 1 i förordning (EG) nr 178/2002). Dessa båda aspekter täcks in av skälen 1 och 2.
- ii) Ändring 9: Såsom förklarats under c ovan är det grundläggande kriteriet för att bedöma huruvida ett livsmedel är nytt fortfarande huruvida det har använts som människoföda i någon större utsträckning inom unionen före den 15 maj 1997. Modifierad primär molekylstruktur, mikroorganismer, svampar, alger, nya stammar av mikroorganismer samt koncentrat av ämnen omfattas fortfarande av denna definition och behöver inte anges separat.
- iii) Ändring 22: EFSA samarbetar med medlemsstaterna vid utarbetandet av sina yttranden och kan använda sig av ett nätverk enligt artikel 36 i förordning (EG) nr 178/2002 och kommissionens förordning (EG) nr 2230/2004.
- iv) Djurförsök (ändringarna 21 och 87) - djurförsöksfrågan, i synnerhet när det gäller att undvika försök på ryggradsdjur och dela med sig av försöksresultat, faller inte inom förordningens tillämpningsområde. I enlighet med artikel 9.2 i förordning (EG) nr 1331/2008 (enhetligt förfarande för godkännande) ska EFSA lägga fram ett förslag om vilka data som är nödvändiga för riskbedömning av nya livsmedel, och dessa bör vidkännas behovet att undvika onödiga djurförsök.
- v) Förbud mot livsmedelsframställning, utsläppande på marknaden och import av klonade djur och deras avkomma (ändringarna 5, 10, 12, 14, 91 (punkt 2 ba), 92 (punkt 2 a ii och 2 ca) samt 51 (andra delen) - rådet kan inte gå med på ett omedelbart uteslutande från förordningens tillämpningsområde av livsmedel som framställts från klonade djur och deras avkomma (se d ovan). Det bör även noteras att kommissionen har initiativrätten när det gäller att föreslå EU-lagstiftning och inte kan medelst en rättsakt tvingas att lägga fram ett lagstiftningsförslag.
- vi) Nanomaterial
  - a) Ändring 13: faller inte inom tillämpningsområdet för förordningen om nya livsmedel. Tillämplig förordning är förordning (EG) nr 1935/2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.
  - b) Ändring 90: Det vore orimligt att kräva systematisk särskild märkning av ingredienser i form av nanomaterial. Det finns ett krav på att man ska överväga särskilda märkningskrav från fall till fall i enlighet med artikel 9.2.
  - c) Ändring 50: Vid tveksamhet om huruvida livsmedel som innehåller nanomaterial är säkra är det försiktighetsprincipen som ska tillämpas. Förordningens tillämpningsdag har desutom skjutits på framtiden med 24 månader, vilket ger mer tid för framtagning av riskbedömningsmetoder för konstruerade nanomaterial.
- vii) Fastställande av ett livsmedels status (ändring 18 och del av ändring 40): Ändringarna är inte förenliga med det tillvägagångssätt som rådet har bestämt (se d ovan).

- viii) Ytterligare kriterier för EFSA:s riskbedömning
- d) Ändring **70**: Det vore olämpligt med en hänvisning till artikel 6 (artikel 8 i den gemensamma ståndpunkten), eftersom den rör villkor som ska beaktas i riskhanteringsskedet och inte EFSA:s riskbedömning.
  - e) Ändring **71**: kommer i konflikt med EFSA:s interna förhållanden. Vid sin bedömning av livsmedelssäkerheten kan EFTA även beakta andra aspekter än skadliga eller giftiga effekter på människors hälsa.
  - f) Ändring **74**: tillhör inte riskbedömningsskedet. På begäran av en medlemsstat kan man be om ett yttrande från Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik, vilket sedan beaktas i riskhanteringsskedet.
- ix) Ytterligare villkor för godkännandet av nya livsmedel (riskhantering)
- g) Ändring **23**: Etiska aspekter kan beaktas i riskhanteringsskedet. En bedömning av Europeiska miljöbyrån är inte aktuell.
  - h) Ändring **43**: Denna är inte nödvändig, då aspekter som omfattas av ändringen beaktas av EFSA i riskbedömningsskedet.
  - i) Ändring **47**: Denna är inte tillämplig, då det är varken nödvändigt eller möjligt att be Europeiska miljöbyrån yttra sig om varje ansökan om godkännande av nya livsmedel.
  - j) Ändring **48**: Man kan inte be Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik avge ett yttrande om varje ansökan om godkännande av nya livsmedel. Om ett sådant begärs i enlighet med artikel 15, kommer det att beaktas i riskhanteringsskedet.
  - k) Ändring **49**: Aspekter som omfattas av denna ändring beaktas av EFSA i riskbedömningsskedet och kan omfattas av villkoren för användning och ytterligare särskilda märkningskrav i enlighet med artikel 9.2.
- x) Försiktighetsprincipen (ändringarna **1 (andra delen)**, **19** och **52**) – försiktighetsprincipen i artikel 7 i förordning (EG) nr 178/2002 är alltid tillämplig. Det finns en hänvisning till denna princip i skäl 18, och det finns därför ingen anledning att upprepa den i andra skäl och som ett ytterligare villkor för godkännande.
- xi) Ytterligare specifikationer för införandet av nya livsmedel i unionsförteckningen
- l) Ändring **54**: Alla punkter som tas upp omfattas redan av förordningen, med undantag av led f, som inte är tydligt eftersom kartläggningskrav och –inspektioner enligt förordning nr 882/2004 om offentlig kontroll är två skilda frågor.
  - m) Ändring **57**: Enligt artikel 9.2 kontrolleras närvaron av oönskade ämnen i det nya livsmedlet redan genom specifikationerna i medlemsstaterna. Artikel 14 ger möjlighet till införande från fall till fall av övervakning efter försäljning. Producenterna är skyldiga att informera kommissionen om alla nya vetenskapliga eller tekniska rön som kan påverka säkerhetsutvärderingen vid användning av nya livsmedel som redan släppts ut på unionsmarknaden.
- xii) Övervakning efter försäljning (ändringarna **55** och **75**) – det är orimligt med en systematisk övervakning efter försäljning och en översyn av godkännandena efter fem år för alla nya livsmedel som släpps ut på marknaden. Detta skulle lägga en administrativ börda på livsmedelsföretagen och myndigheterna i medlemsstaterna. Artikel 14 ger möjlighet till införande från fall till fall av övervakning efter försäljning. Producenterna är skyldiga att informera kommissionen om alla nya vetenskapliga eller tekniska rön som kan påverka säkerhetsutvärderingen vid användning av nya livsmedel som redan släppts ut på unionsmarknaden.
- xiii) Märkning av nya livsmedel (ändringarna **60** och **62**) – systematisk märkning av samtliga nya livsmedel (ändring 62) är oproportionerlig och skulle innebära en administrativ börda. Särskilda märkningskrav är möjliga tack vare artikel 9.2. Märkning av produkter som är framställda från djur som har utfodrats med genetiskt modifierat foder (ändr. 60) faller inte inom förordningens tillämpningsområde (förordning (EG) nr 1829/2003 är helt klart utesluten).

- xiv) Traditionella livsmedel från tredjeländer (ändringarna **28**, **64** och **66**): Rådet enades om ett annat förfarande för godkännande av dessa livsmedel än det som föreslagits av kommissionen (se h ovan).
- xv) Hörande av Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik (ändring **29**): Rådets formulering av skäl 28 motsvarar bättre innehållet i artikel 15 om hörande av Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik (se j ovan).
- xvi) Anpassning av frister för godkännande av hälsopåståenden och nya livsmedel i samband med dataskydd (ändringarna **27** och **80**) – en sådan anpassning kunde vara önskvärd men vore svår att genomföra i praktiken, eftersom utvärderingarna fortlöper enligt olika tidsplaner och de båda besluten fattas separat.
- xvii) Ändring **61**: Man ska besluta om uppdateringar av unionsförteckningen i samband med dataskydd i enlighet med det föreskrivande förfarandet, eftersom det rör sig om enskilda godkännanden och inte åtgärder med allmän räckvidd.
- xviii) Ändringarna **56** och **91 (punkt 2a)**: Godkännande av livsmedelstillsatser, livsmedelsenzymer och livsmedelsaromer för vilka det tillämpas en ny framställningsprocess och vilka ger upphov till betydande förändringar omfattas redan av den sektoriella lagstiftningen om tillsatser (artikel 12 och skäl 11 i förordning (EG) nr 1333/2008, enzymer (artikel 14 och skäl 12 i förordning (EG) nr 1332/2008) samt aromer (artikel 19 i förordning (EG) nr 1334/2008). Det enhetliga godkännandeförfarandet tillämpas på sådana godkännanden.
- xix) Ändring **78**: Rådet tog inte upp frågan om forskningsprojekt som finansieras av EU och/eller med allmänna medel.
- xx) Ändring **81**: Förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen (inbegripet förordningen om nya livsmedel) är tillämplig och behöver inte upprepas.
- xxi) Ändring **82**: Rådet beslutade att skjuta förordningens tillämpningsdag på framtiden till 24 månader efter dess offentliggörande. Medlemsstaterna fick samma tidsfrist för att anmäla sanktionsbestämmelser.
- xxii) Ändring **83**: Denna är ej nödvändig, då den skulle innebära en upprepning av tillämpliga bestämmelser enligt artiklarna 53 och 54 i förordning nr 178/2002.

Rådet godtog inte ändringarna **8** och **85**, eftersom de är oklara, eller ändringarna **4**, **17** och **51 (första delen)**, eftersom de är självklara till innehållet och inte tillför något mervärde.

IV. SLUTSATSER

Rådet anser att dess ståndpunkt vid första behandlingen utgör en sammanvägning av farhågor och intressen som innebär att man respekterar förordningens syften. Rådet ser fram emot konstruktiva diskussioner med Europaparlamentet, så att förordningen kan antas inom en snar framtid, varvid man på så sätt garanterar en hög nivå för människors hälsa och konsumentskyddet.

PRENUMERATIONSPRISER 2010 (exkl. moms, inkl. frakt och porto)

<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	1 100 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, pappersversion + årsutgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	1 200 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	770 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, månatlig (kumulativ) utgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	400 euro per år
Tillägg till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> (S-serien), meddelanden och offentliga kontrakt, cd-rom, 2 nummer per vecka	flerspråkig: 23 officiella EU-språk	300 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien – allmänna uttagningsprov	Antal språk beroende på uttagningsprov	50 euro per år

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) ges ut på EU:s officiella språk, och det går att prenumerera på den i 22 olika språkversioner. Den består av två serier: L (lagstiftning) och C (meddelanden och upplysningar).

Varje språkversion kräver en separat prenumeration.

Enligt rådets förordning (EG) nr 920/2005 som offentliggjordes i EUT L 156 av den 18 juni 2005 är Europeiska unionens institutioner under en övergångsperiod inte skyldiga att avfatta och offentliggöra alla rättsakter på iriska. Den iriska utgåvan av EUT säljs därför separat.

En prenumeration på tillägget till EUT (S-serien: meddelanden och offentliga kontrakt) omfattar en flerspråkig cd-rom med alla de 23 officiella språkversionerna.

Prenumeranter på EUT kan på begäran få de olika bilagorna till tidningen. När en bilaga ges ut meddelas prenumeranterna detta genom ett "meddelande till läsarna" i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Cd-rom-format ersätts av dvd-format under 2010.

Försäljning och prenumeration

Prenumerationer på olika tidskrifter, såsom *Europeiska unionens officiella tidning*, kan beställas från någon av våra kommersiella distributörer. En lista över dessa finns på följande Internetadress:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) har du kostnadsfritt direkt tillgång till Europeiska unionens lagstiftning. På webbplatsen kan du söka i *Europeiska unionens officiella tidning* samt i fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Mer information om Europeiska unionen finns på <http://europa.eu>

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

SV